

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. december 10. péntek.

V. ÉVFOLYAM, 287. szám.

KONGRESSZUSUNK ELÉ

Irta: ADY ENDRE, a Magyar Népi Szövetség országos közművelődési bizottságának tagja

Minden párt és politikai szervezet életében a Kongresszus, az országos tanácskozás nagyfontosságú esemény. A Kongresszus megpecsételője az elvégzett munkának, kiértékeli és rámutat a hibákra, irányt szab, ugyanakkor új vezetőséget választ. A Romániai Magyar Népi Szövetség ezekben a napokban tartja IV. Országos Kongresszusát Kolozsváron. Jelenlétük bel- és külpolitikai események sorozatába esik ez a nemzeti megújulás. Nem lehet közömbös a Kongresszusra, az a hatalmas harc, amit az imperialista-ellenes tábor, élén a Szovjetunióval, folytat a békéért, s a forradalmi reformok sorozata, amit Népköztársaságunk dolgozó, élén a Román Munkáspárttal, folytat végre, már annál a ténynél fogva sem, mivel a Romániai Magyar Népi Szövetség is aktív tényezője ennek a harcnak. Egyik fontos feladata lesz a Kongresszusnak bizonyítani, az elvégzett munka alapján dokumentálni, hogy ténylegesen része van ebben a harcban, mint aktív tényező, mely be abba a munkába, ami Népköztársaságunk fejlődése érdekében történt és történelemében van.

Mint minden szervezetet, amely az osztálykülönbség alapján áll, úgy a Magyar Népi Szövetséget is a harc jellemzi. Nem volt könnyű a megfeszített négyéves ut. Sok akadályt és nehézséget kellett leküzdeni, amit a mindig más és más formában megjelenő reakciók, revizionista, nacionalista elemek legyőzhetetlenek akartak föltüntetni. Mindenik Kongresszus egy-egy külön fejezetet jelent a Romániai Magyar Népi Szövetség életében. Az 1945-ös Kongresszus a fasizmus fölött aratott győzelem lázas napjaira esik, amikor a Szovjet Hadsereg nemcsak felszabadított, hanem halálos csapást mért a fasizmusra, aminek maradványait Népköztársaságunk demokratikus erői számoltak föl a munkásosztály élcsapatának vezetésével.

Az 1945-ös Kongresszus, ahogy Kacsó Sándor mondja: „a magyar népi tömegeknek a demokrácia mellé való toborzása és sereg szemléje volt”. Ezen Kongresszus határozatain alapszik föl a Magyar Népi Szövetség a harcot a revizionizmus ellen és bizonyítja be a magyar dolgozók előtt a revizionisták néparáló mivoltát, leplezvé őket, hogy minden gondjuk a kiosztott földük visszaszerzése és a népek egymásra uszítása. Az 1945-ben fejeztek meg, rémült reakció mind jobban használja ki a magyar tömegek politikai fejletlenségét. Ez a reakció próbálja meg az 1946-os Székelyudvarhelyi Kongresszuson elsöpörni a Magyar Népi Szövetséget, szövetkezve a klerikális, feudális kiváltságos helyreállításra irányuló akarák földbirtokosokkal, támogatva a jobboldali szocdemokraták. Ez a próbálkozás kudarcba fullt. Jelenlétben a Magyar Népi Szövetség életképességét, a nyílt

reakció visszaverését, ugyanakkor a reakció nyilvános próbálkozásainak leverését egyrésztől, másrésztől a román és magyar demokratikus erők szövetségét, vagyis a két nép közötti kibékülés politikáját.

A reakció nyílt visszaverésével a harcunk nem ért véget a polgári magyar nacionalizmussal és a földet régi kiváltságait visszaszerző akarák földesurakkal. Ezután következett fokozott mértékben a szervezeteink ellen induló hatalmas támadások sorozata nem riadva vissza a gyilkosságtól sem.

A Romániai Magyar Népi Szövetség még három fontos harcát változtatni kellett visszavernie a — vezetőségbe furakodott — demokráciaellenes nacionalistáknak. A sérelmi politikát, amin keresztül panasziróddá akarták változtatni a Magyar Népi Szövetséget, majd az elszigetelődés politikáját, mondván:

— Hagyjanak csak békén bennünket, megépítjük mi külön magunknak a magunk demokráciáját.

Ez az ut a nemzetiségi elkülönüléshez és a közös építéstől való távolmaradáshoz vezetett volna, maga után vonva az épülő népi demokrácia elveitől és szellemétől való elszakadást, vagyis a kapitalizmus visszaállítását. Harmadszor

az életlen magyar egység politikája, amelyre Luca László, a Román Munkáspárt titkára hívta fel figyelmünket.

Mind a három fentebb említett változata a magyar reakciónak jelentette volna a magyar dolgozó érdekek és ezen felül a Román Népköztársaság elárulását. Mind a három vonatkozásban hibát követtünk el, aminek magyarázata a marxi-lenini tanoknak nem kellőképpen való elsajátítása és az éberség hiánya. Ugyanakkor a hibák betemérése és kiküszöbölése igazolja, hogy a Romániai Magyar Népi Szövetség valóban a magyar dolgozók érdekeit szolgálja és a munkásosztály élcsapatának vezetésével képes a szocializmus építésére.

Mindezen hibák dacára a Romániai Magyar Népi Szövetség eredményeket tud fölmutatni, amelyeknek kiértékelését a IV. Kongresszus fogja megadni. Ez a Kongresszus belpolitikai helyzetünkkel fogja különbözni minden eddigi Kongresszustól. „A szocializmus nem távoli cél főbbé országunk számára. A szocializmus építésének földadat napirenden van!” — mondotta Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkára. Kongresszusunknak ezt a harcot, ezt az erőfeszítést kell visszatükröznie, amit folytat a Román Munkás-

párt, az összes demokratikus szervezetek támogatásával országunk gazdaságának szocialista alapokra való átszervezése érdekében.

Maga az a tény, hogy építjük a szocializmust, külön földadatot is ró ránk: harcot a kizsákmányolás megszüntetéséért. A temesvári határozat ki is mondja: ha lépést akarunk tartani népi demokráciánk fejlődésével, meg kell tisztítanunk szervezeteink vezetőségét a kizsákmányoló elemektől, el kell távolítanunk a vezetőségéből az ingadozókat, akik kiszolgálóvá váltak az osztályellenségnek.

A márciusi választásokon, amint a Román Munkáspárt plenáris ülése kiértékeli, a Magyar Népi Szövetség is kivette részét és a magyar dolgozó tömegek fölvilágosítására és mozgósítására komoly akciókat folytat. Az Alkotmányt és a Román Népköztársaságot megszavazó választásokból, szervezeteink is megerősödve került ki. Sikert ért egy hosszú hónapokon át tartó harc után szervezeteink elérni a csúcsra az ingadozó elemeket. A csúcsra a határozat alapján komoly munkát kellett dolgoztunk ki, amelyik napirendre tűzte a szervezeti választásokat. Ez a szervezeti választás a reakciós, sovimszta, nacionalista elemek komoly vereségével végződött. A csúcsra a határozatok

alapján minden pártban, minden városban új, a dolgozó magyarság sorából kikerülő elemek kezébe került a vezetés. A Kongresszus ezt a nagy szervezeti átalakulást hivatott megpecsételni és a többi eredmények alapján megsemmisítő csapást mérni a magyar nacionalistákra, akik mos: a kulturális elszigetelődés burkában jelentkezik. A kulturális elszigetelődés éppen olyan veszélyes manőverezése a nacionalistáknak, mint az eddigi próbálkozásaik. Ma, amikor az állami könyvkiadó magyar osztályának munkája folytán Népköztársaságunk magyar íróitól, magyarul jelennek meg könyvek, bizonyítja, hogy itt is határozottan vittük föl a harcot az osztályellenség ezen próbálkozása ellen. Kongresszusunknak bizonyítani kell azt is, hogy amit eddig dolgozó népünk erejével kapcsolódunk a román nép dolgozó tömegeihez s így értünk el eredményeket, úgy ezt kell tennünk ezután is. Ezért keményen és határozottan kell visszaverni minden olyan támadást, amelyik népi demokráciánk vagy szervezeteink ellen irányul, mely a csúcsra a határozat értelmében „az osztálykülönbség alapján áll, harcot mindenfajta elnyomás és kizsákmányolás ellen”.

Ma délelőtt megkezdte tanácskozásait a Magyar Népi Szövetség Százask Intézőbizottsága

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség Országos Kongresszusát előkészítő bizottság befejezte munkáját és felkészülten várja a kongresszus ünnepélyes megkezdésének időpontját. Lelkes aktivisták és öntudatos MNSZ tagok mindent elkövettek, hogy Kolozsvár a IV. Országos Kongresszust, a MNSZ országos vezetőségét és a kongresszus kiküldötteit méltó keretek között fogadja.

Az előkészítő bizottság csoportjainak jelentése alapján elénk tárul az a nagy munka, amelyet kolozsvári aktivisták segítségével az országos központ vezetése mellett elvégeztek. A szervezőcsoport szállásolási albizottsága a kongresszusi vendégek és kiküldöttek részére több mint ötszáz lakást biztosított.

FOGADÁS AZ ALLOMASON

A szervezőcsoport fogadó albizottságának 21 tagja már kedden este megkezdte munkáját. Valamennyi vonat és társasgépkesi érkezésénél karszalaggal ellátott csoportok várják az érkezőket. Az albizottságnak gondja volt arra is, hogy a késő éjjeli órák-

ban az érkezőket a Rapid autóbusszállalat által rendelkezésre bocsájtott társasgépkesik várják és szállítsák az igazoló bizottság irodájába, a Molotov-utca 16 szám alá. A bizottságnak gondja volt arra is, hogy az érkezőket az elszállásolásig meleg szoba várja a Molotov-utca 16 szám alatti székház nagytermében.

Az igazoló bizottság is megkezdte munkáját. A kolozsvári szervezet Molotov-utca 16 szám alatti székházának 13 számú termében Jusztus Imre központi kiküldött vezetése mellett működik. Hosszu asztal mellett a csoport tagjai az érkezőket nyilvánvalóan érkezők bevezetik, igazoló okmányukat elkérlik és miután megállapították, hogy a kongresszus kiküldöttei vagy százask intézőbizottság tagjai közé tartoznak, számukra átnyújtják az előkészített, névreszóló borítékot, amelyben a kongresszus részvételére jogosító igazolványtól kezdve a színházlegyig minden szükségesé jegy található.

Az igazoló bizottság munkája után az érkezőket az irányító, kalauzoló bizottság fogadja. A megkapott utalványok alapján a

csoport lelkes tagjai azonnal szállásukra vezetik a kongresszusra érkezőket. E nehéz munkát a kolozsvári káderiskola hallgatói végzik. Jellemző, a bizottság munkájára, hogy a többnyire vidéki tanfolyamisták teljesen megismerték a Kolozsvár utcáit, és azokat a lakásokat, ahova el kell vezetniük

az érkezőket. Mindenkinek térkép áll rendelkezésre és az éjjeli szolgálatosok a kalauzolás csoportosan oldják meg. Az egy utcába tartozó lakásokat összejárták és az érkezőket társasgépkesin szállítják a város távolabbi részeire.

MEGERKEZETT A VEZETŐSEG

A Molotov-utca 16 alatti székház szerdán egész nap úgy nézett ki, mint egy megbolygatott hangyaboly, a különböző bizottságok munkájuk utolsó simítását végezték. Közben az állomásról és a RATA autóbusszmegeállótól csoportosan érkeznek az egyes megyék kiküldöttei. Legelsőnek Udvarhely megye kiküldöttei érkeztek meg.

Már napokkal a kongresszus előtt megérkezett Kacsó Sándor országos elnök, Bánfalvi László, Juhász Lajos és Vass Márton al-elnökök, Csákány Béla dr., Kurkó György, Bény Ilona központi politikai titkársági tagok, valamint Balogh Edgár, Kísa Pál, köztársaság dolgozó magyarság-Lázár József, Rác György, László Ferenc végrehajtóbizottsági tagok.

A kongresszus hivatalos résztvevőin és a kiküldötteken kívül, mint az országos központ vendégei, résztvesznek azok a magyar dolgozók, akik a szocialista munkaversenyekben kitűntek.

Kolozsvár dolgozó lelkesedéssel fogadják a Magyar Népi Szövetség országos vezetőségének, százask intézőbizottságának és a megyei szervezeteknek kiküldötteit, valamint a Népi Szövetség központja által vendégként meghívott elharcos dolgozókat. Kolozsvár dolgozó tudják, hogy a MNSZ nyolcadik Országos Kongresszusa újabb lendületet ad a Román Népköztársaság dolgozó magyarságának nemzetiségi szervezete harca munkájának.

Éljen a Magyar Népi Szövetség IV. Országos Kongresszusa!

A Magyar Népi Szövetség IV. országos kongresszusa tiszteletre, ma december hó 9-én este 8 órakor a Diákházban kezdődő

Irodalmi és művészeti MŰSORA

1. A Román Népköltészet himnusza. Előadja a Herbák János-üzem énekkara. Vezényel Márkos Albert.
2. Megnyitó beszédet mond Gaál Gábor egyetemi tanár.
3. Kiss Jenő „Nőnek” című versét elmondja Sarlai Imre, a kolozsvári Állami Magyar Színház művésze.
4. Asztalos István író felolvassa „Könyves leszámol” című írását.
5. A Herbák János-üzem énekkara orosz, román és magyar népdalokat ad elő. Vezényel Márkos Albert.
6. Horváth Imre „Hősnél többek” és Majakovszkij Vladimir „Októberi induló” című versét elmondja Perényi János, a kolozsvári Állami Magyar Színház művésze.

S Z Ű N E T.

7. Jeleanu—Szemlér „Viharok hegyén” című versét elmondja Cnredí Géza, a kolozsvári Állami Magyar Színház művésze.
8. Nagy István író felolvassa „A legfontosabb ügyosztály” című elbeszélését.
9. Bartók Béla „Román táncok” és „Magyar táncok” című szerzeményeit előadja Halmos György zongoraművész.
10. Sütő András író felolvassa „A mindenit a traktorjának” című novelláját.
11. Horváth István „Gyülelés” című versét elmondja Senkálsky Andre, a kolozsvári Állami Magyar Színház művésze.
12. Internacionálé. Éneklj a Herbák János-művek énekkara. Vezényel Márkos Albert.

Jegyek igényelhetők a MNSz kerületi szervezeteinél.

VERSENY ELŐTT

HIRADÁS a Vasas Szakszervezet üzemi közeli kulturális munkájáról

KOLOZSVÁR — A Vasas Szakszervezet kulturszakosztályai üzemközi kulturális versenyeket kezdeményeztek december 18-án. A kulturális munka — színdarabok és énekesportok megszervezése és betartása — már korábban megkezdődött az egyes üzemekben, azonban nem mindenütt halad a szakszervezeti kulturszakosztály elgondolásai szerint. Az üzemi kulturális munkájuk során a dolgozók részéről azonban eddig nem mindenütt kaptak kellő támogatást.

A szakszervezet megállapítása szerint, eddig talán az Acélárnygyár a leggyengébb a kulturális terén, de nem sokkal jár előtte

a Fermeta sem. Viszont szép munkatapasztalatot nyújtott a Ravag dolgozói, s igen tevékenyen vesznek ki részüket a kulturmunkából a Gazdák, a Gladys és a Triumf dolgozói. Az Orion fémárnygyárban, melynek a dolgozói nemrég még csak kismértékű kulturális munkát végeztek, fejlődés észlelhető.

E híradás természetesen nem elébeugrás a kulturális eredmények felé. A rendelkezésre álló idő rövidsége bizonyára komoly nehézségekkel jár, a szakszervezeti kulturszakosztály azonban nem kételkedik abban, hogy a dolgozók növekvő érdeklődése és akarata följényesen megküzd a nehézségekkel.

GEORGI GULIA

Forró: Szilágyi András

Kaukázusi tavasz

(10-ik közlemény)

„Az istálló egy rossz nézéstől is összeomlik. A jó gazda nem hogy a tehenét, de a kutyáját se tartaná benne... Az ember ordítani szeretne a gondoktól!”
„Sokat beszélsz, apám!”
„Mér, tán nem így van? Tánlán nevéss az ember a sok gondjával?” Jekup lassabban folytatta: „A testvéred is megfogja már. Rá is gondolni kell, ma vagy holnap séríthet meg és a gondok még csak nőnek.”
„Tán kérők bukkantak föl?”
„De még milyen kérők! Ugy kerülnek, mint macska a forró kását. Egyik szemükkel ráknéznek, másikkal a gazdaságot figyelik. Te még ki se tetted a lábod a házból; de hát ez nem a hibád. A lábod még nem gyógyult be tisztességesen. De ha egy ideig nálunk maradsz, magad is meglátod... Itt a tavasz, és mintha szándékosan történt volna, a te csoportodnak a legrosszabb földet adták. Még sivartogó fű sem nő rajta és önkukoricát szeretnének! Látnod, így állunk! En az egész vezetőség előtt megmondottam a véleményem. Emlékezz a szavamra: A mi csoportunk egy lépést se tesz ezen az átkozott földdarabon. Ezt nekem mint csoportvezetőnek is megmondom...”
Jekup felindult. Kíváncsian nézett a galériájára, mintha meglepetéssel nézett volna.

Keszu rátette kezét az öreg vállára és próbálta megnyugtatni.

Jekup friss dohányt tett a pipájába és megszitta.

„Te is jópofa vagy, Keszu. A háború, az háború, de végre már emberi módon kell élnünk. Ha legalább beszélnél a jaltusi szovjetben és segítséget kérnél. Hál azért jöttél haza annyi kintüntetéssel, azért nem kímélted az életedet a fronton? Egész télen beteg voltál. Csinalják meg a házuakat és osszanak ki megmunkálásra jobb földet, ahogy a törvény ezt előírja.”

Keszu odakiáltott az udvar feletti keringő selyemcsapat felé, aztán újra leült az apja mellé.

„Nem kérek segítséget. Nem vagyok rokkant!”

„Rokkant nem vagy, de büszke annál inkább vagy!”

„A kezem, és a lábam hálitennek ép. A kerítésre, a házra és az istállóra van még idő. Hírszen nem gyullad meg. A földről és a szántómunkákról beszélni fogok még itt kell elkezdeni. Ez a legfontosabb.”

„És éljünk szabad ég alatt a hidegben?”

A feleletet megmondotta Keszu, csak azután válaszolt:

„Hallgass ide, apám: a legfontosabb ma is a szántás...”

„A fejednek akarsz szántani?”

„... a legfontosabb a szántás. Szákenhen a föld mindenütt egyformán kultúrassz. Sárgaföld és vörösföld... Nem ju-

Laboratóriumi tárgyakra és vegyszerekre van szüksége az ország egyetlen, Kolozsváron működő tejfeldolgozó szakiskolájának

KOLOZSVÁR — Az Augusztus 23-utcaiban működik az ország egyetlen tej szakiskolája, hivatalos néven Școala Medie de Produse Lactate. Vagyis: Technikai közép-fokú tejfeldolgozó szakiskola.

Az iskola október 15-én kezdte meg működését, november elsején pedig az iparügyi minisztérium hatásköréből a kereskedelemügyi minisztérium hatáskörébe került. A négyéves tanfolyamnak jelenleg a két első tanfolyama működik.

FALUSI GYERMEKEK ISKOLÁJA

A 62 román és 68 magyar növendék a következőképpen oszlik meg: A román tagozaton az első évfolyamon 12 leány és 32 fiú tanul, a második évfolyamon 14 fiú és 4 leány. A magyar tagozaton ezzel szemben több a leányok száma. Az első évfolyamon itt 9 fiú és 38 leány növendék van, a második évfolyamon pedig 13 a leányok és csak 2 a fiúk száma.

Az új típusú szakiskola, mely eddig csak külföldön megszerezhető oklevelet és tudást ad innen kikerülő növendékeknek, valóban a nép iskolája. Tanulóinak legnagyobb százalékát falusi szelők gyermekeiből kerül ki, míg kisebb százalékát városi munkás fiú és leánya.

Dél-élt van. Ilyenkor az osztályokban elméleti tanítás folyik. A szokásos középiskolai tárgyakat tanulják a növendékek, azokat a tanügyi reform által előírt tárgyakat, melyek a mai ember általános műveltségét, ideológiai alapjait jelentik.

A gyakorlati oktatás december 1-én kezdődött meg. Ez a munka két részből áll: gyakorlati kiképzésből és az ezzel szorosan összefüggő laboratóriumi munkából. A növendékek rendszeresen látogatják a „Clujul” és az „Indelap” tejjüzemét, ahol gyakorlati tudnivalókat sajátítanak el. Nagy szükség van emellett az állandó laboratóriumi gyakorlatra, mert hiszen a kémia az a tudomány mely

lyel az élelmiszerkémikusoknak teljesen tisztában kell lenniük.

Az elméleti anyag előadói középiskolai tanárok. A gyakorlati részt a legkiválóbb szakemberek adják elő: mérnökök, technikusok, vegyészek. Szakértelmük garancia arra nézve, hogy az innen kikérülő szakemberek, akik mint élelmiszer-technikusok azonnal elhelyezkedhetnek, új típusú tejjgazdaságainkban a tudás teljes fegyverzetével lépnek munkába!

A múlt rendszer iskolai szakosítását elhanyagolva maradására jellemző, hogy ennek következményeképpen az egész országban ma is alig 2-3 külföldön, főleg Dániában végzett tejfeldolgozó szakemberünk van, mert ezt a gyakorlati, fontos tudományt nálunk elhanyagolták. Ma azonban már kétszülnek itt is az életre és munkára az új szakemberek, akik előt áll a továbbtanulás lehetősége is, mert hiszen mint minden szakiskolából, innen is beiratkozhatnak az egyetemre, ha nem akarnak szennal elhelyezkedni.

A LABORÁTORIUM MEG HIÁNYOS

pedig a gyakorlati kiképzéshez rendkívül fontos a jól felszerelt laboratórium is. Az iskola ármeneti nehézségekkel küzd, hiszen nem mehet egészen zökkenőmentesen a gyakorlati tanításra való átállás, különösen akkor, ha az iskolának magának alig vannak felszerelési tárgyai. A szakiskola

igazgatósága hosszú listát állított össze azokból a tárgyakból és vegyszerekből, melyre az iskola laboratóriumának feltételül szüksége van. Mivel fontos feladat szakiskolánk problémáinak felszínre tartása, mi is közöljük e listát és bizonyosra vesszük, hogy akad Kolozsváron, vagy másutt olyan kémikus, laboratórium, gyár, vagy magános, aki szívesen felajánl egy-két nekülöztető helyet a szakiskola laboratóriuma céljaira.

Lássuk hát, mire van szüksége a tejfeldolgozó szakiskolának!

Egy precíz mérlegre, Borselius poharakra, kristályosító edényre, üvegesövekre, kapillaris csövekre, kettősnyaku üvegekre, üvegballonra, mérőhengerre, albizarolra, albizaninra, pipetára, burettára, Ehlmaier poharakra, Sakht Henkel műszerre, Gerber-féle centrifugákra, hőmérőkre, tej és tejföl butírométerre.

A tanításhoz kellene ezenkívül a laboratóriumnak kálium, klór, sósav, salétromsav, ammóniák, formalin, mangán, minium, ólom, vask, magnézium, etilalkohol, higany, glicerin, foszfor, kén, kalcium, stb.

Segítsük szakiskolánkat, hangzott el a jelszó! Egy kis jóakarattal és összgerül mindaz, amire a szakiskolának szüksége van, s a most még üres laboratórium élettel telik meg...

(— 01)

Az Állami Magyar Színház és Népepera

KÖZLEMÉNYEI

SZOMBATON ESTE

a „Háry János”-al nyit a Népepera

Ujjonnan létesült Népeperánk hónapok óta tartó gondos előkészítő munka után szombaton, december 1-én nyitja meg kapuit. Kodály Zoltán népi daljátékával, a HÁRY JÁNOS-sal. A romániai magyarság kulturális életében jelentős esemény a Népepera megnyitása, melynek külön jelentőségét ad, hogy egybeesik a Magyar Népi Szövetség országos nagygyűlésével s így az ünnepi előadásban a kormány képviselői kivül a magyarság országos vezetői, valamint kulturális és művészeti életünk vezető személyiségei is résztvesznek. Balogh Edgár nemzetgyűlési képviselő és Eisikovits Miksa, a Népepera igazgatója mond beszédet az ünnepi megnyitó előadás előtt.

A HÁRY JÁNOS-ban a Népepera tagjai közül három kiváló énekes szerepet szentes Ferenc énekl. A közönség régi ismerősei közül még Kovács Kati, Fekete Mihály, Csóka József és Szendrey Mihály játszik főbb szerepet a daljátékban. A gazdag kiállítás, Szakács György kártyarajzokkal szép díszleteivel és Szopos Klára jelmezzel kiválóan díszített daljátékának megjelése lesz a Horváth Géza balletmester által beállított látványos toborzó és intermezzo, amelyet a balettkar élén Imre Mária, Topán Lulu, Dombi Imre és Szabari Zoltán táncol. Rónai Antal karnagy vezényli a HÁRY JÁNOS-t s ugyanakkor ő vezette a daljáték gondos zenei előkészítését. Az énekkar betanítása Péterffy István karigazgató munkája. A Népepera vasárnap, valamint a jövő héten csütörtökön megismétli a HÁRY JÁNOS-t.

A MNSz nagygyűlés résztvevőinek a tiszteletére a színház pénteken este is ünnepi előadást rendez. Ezuttal a prózai együttes mutatja be az évad nagyhatású színművét, Gorkij nagy sikerrel bemutatott JEGOR BULICSOV-ját, a bemutatás eredeti szereposztásában. A JEGOR BULICSOV előtt Méliusz József magyar művészeti vezérfelügyelő mond bevezetőt.

A KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZAK MŰSORA:

Allami Magyar Színház

Csütörtökön este fél 8 órakor: LÉGY JÓ MINDHALÁLIG”. Bérletszűnet. Jegyek sorszáma: 144.
Péntek este fél 8 órakor a MNSz országos nagygyűlés tiszteletére: JEGOR BULICSOV. Bérletszűnet. Jegyeket a MNSz helyi szervezete árulja. Jegyek sorszáma: 145.
Szombaton este 8 órakor a Népepera ünnepi megnyitási előadása: HÁRY JÁNOS. Bérletszűnet. Jegyek sorszáma: 146.

Vasárnap este fél 8 órakor: HÁRY JÁNOS. B-berlet. Jegyek sorszáma: 148.

Román Nemzeti Színház és Opera

Pénteken, december 10-én: TOSCA (Érvényes jegyek sorszáma: 428.)
Vasárnap, december 12-én: PIQUET DAME. Diszeldadás a Román-Szovjet Barátság Háza megnyitása alkalmából.
Hétfőn, december 13-án: FAUST.

MOZIK MŰSORA:

KOLOZSVÁR:

CAPITOL: Győzelmes visszatérés. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
FORUM: Péter, a diadalmas. Hatalmas történelmi film. (Nem tévesztendő össze a „Nagy Péter cár”-al.) Előadások kezdete 3, 5, 7, 9. Matiné vasárnap 11 órakor. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.
POPULAR: Emberek a határon.
SELECT: Varieté. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

URANIA: Fehér agyarak. Jack London kalandorregénye. Magyar feliratok is!

NAGYVARAD:

CORCO-SCALA: Rozsnyildakok. (4, 6, 8.)
TRANSYLVANIA: Taldalkoztak Moszkvában. (4, 6, 8.)
Szombaton és vasárnap az előadásokat 2, 4, 6 és 8 órakor kezdik.

Délkorea népe erőlyesen tiltakozik

az amerikai elnyomás ellen

Sortüzekkel, terrorakciókkal harcol a nép ellen Délkorea bábkormánya

A koreai ügy, amit oly nagy sietséggel szeretne keresztülhajtani az ENSZ fórumain az amerikai kuldöttség, a legvilágosabban és a legfélreérthetenebbül példázta azt az alapvető különbséget, ami az USA imperialista és a Szovjetunió békepolitikája között fennáll. A Szovjetunió, miután felszabadította Korea népét és elindította Észak-Koreát a demokratikus felemelés útján, kivonul Észak-Koreából, lehetőséget nyújtva arra, hogy e terület lakossága saját maga vegye kezébe sorsának irányítását. Ezzel szemben a Dél-Koreát megszállva tartó amerikai militaristák hallani sem akarnak arról, hogy kivonuljanak e térségből, zsoldosai bábkormányt létesítettek, nyíltan és szemérmetlenül elnyomják a lakosság szabadságtörkvését, amely az amerikai monopolöke möhő elnyomása alatt a legszörnyűbb nyomorban tengődik.

Ezek azok a tények, amiket világosan lát az egész világ, és ezeken nem változtathat semmi az angolszász blokknak az ENSZ-ben végrehajtott semmiféle mesterkedése sem.

Csak az amerikai szuronyok tartják fenn a dél-koreai kormányt

PARIS. — Az ENSZ politikai bizottsága megkezdte a koreai ügy vitáját. Az ugynevezett „koreai ENSZ-különbizottság” az a törvénytelen szerv, melyet a tavalyi közgyűlésen létesítettek az USA nyomására, előterjesztette jelentését. Amint az várható is volt, ez a koreai különbizottság semmiféle fáradságot sem sajnált, hogy támogassa az amerikai imperialistákat abban a törekvésükben, hogy „végre berendezkedjenek” Dél-Koreában, úgy mint azt nyíltan kijelentette Hilding tábornok.

Ez a bizottság felhasználta az Egyesült Nemzetek tekintélyét arra hogy durván megsértse az alapvető demokratikus elveket, „különválasztásokat” rendezve az idén májusban Dél-Koreában, valamint egy olyan dél-koreai kormány létesítését támogatva, amely kizárólag az amerikaiak szalmabábjaiból áll.

Az Egyesült Államok, a Fülöp-szigetek, Ausztrália és Brazília kiküldöttéi dicsőítették ezt a koreai különbizottságot és a koreai bábkormányt, amelyet a Koreai Bábkormány törvényes kormányának minősítettek. Ugyanakkor felelőtlenül sértették a Koreai Demokratikus Népköztársaság kormányát, azt a kormányt, amely úgy Észak-, mint Dél-Korea lakossága akaratának a kifejeződése nyomán jött létre.

A kiküldötteknek az Egyesült Államok, Kína és Ausztrália meg-

bizottai által szerkesztett határozati javaslatot terjesztettek elő. Ennek az volt a célja, hogy elfogadtassák a koreai különbizottság határozatait a politikai bizottsággal. Ezzel egyidejűleg a politikai bizottságnak el kellett volna fogadnia e különbizottság támogatásával létesített bábkormányt, mint Korea egyetlen törvényes képviselőjét. A tervezet előkészítői egy ugynevezett „koreai főbizottság” létesítését is szándékozzák, amelynek nagyobb hatásköre volna, mint az eddigi bizottságnak.

E tervezet támogatására felszólt az amerikai, kínai, francia és holland megbízott, majd igen sok időt vesztegetett el a politikai bizottság a dél-koreai bábkormány megbízottjának meghallgatásával, aki zavarosan és összefüggéstelenül szónokolt. Arra kérte az amerikai hadsereget: ne hagyja el Dél-Koreát, sorsára bízva Seoul-i kormányt. Azaz más szavakkal, elismerte hogy ez „a kormány” csak az idegen szuronyok segítségével tud uralmon maradni.

Az ülés vége felé Dulles amerikai kiküldött igyekezett véget vetni a vitának. Rodionov szovjet kiküldött ellenezte ezt, rámutatva arra, hogy az amerikai kuldöttség nagy sietségének oka abban keresendő: meg akarják akadályozni a vitát, egy olyan fontos kérdésben, mint a koreai ügy. Végül is a vitát a következő ülésre halasztották el.

demokratikus tömegszervezetek törvénytelen beiktatásának körülményei között bonyolították le. A különválasztások ellen állástfoglaló demokratikus szervezeteket zaklatásnak és rendőrtornak vetették alá.

— Nem végleges számadatok szerint — folytatódott a sajtónyilatkozat — a tömegszervezetek 491 tagját, nagyobb részben a Német Ifjúsági Liga tagjához tartozó fiatalokat, tartóztatták le. Több mint 100 személyt tartóztattak le a választás napján, mert a demokratikus szervezeteknek a választások bojkottálására felszóllító falragasztást függesztették ki és röpcédulákat osztogattak.

— Berlin nyugati övezeteinek lakosságát — folytatta Elizarov ezredes — terrorizálták. Ebben résztvettek a nyugati övezetek német és idegen tisztviselői. Emellett megtorlásokkal fenyegették meg a lakosságot, tankok és csapatok cirkáltak az utcákon. Nyilvánvaló, hogy ilyen körülmények között a lakosság nem fejezhette ki szabadon akaratát.

— A december 5-i különválasztások célja — szegerte le Elizarov — a város egységének szétszakítása volt ezzel helyettesítve az egész Berlinre kiterjedő egységes, demokratikus választásokat. A szovjet megszálló hatóságok ama javaslatát, hogy tartásnak közös választásokat, visszautasították. A közési különválasztásoknak a nyugati övezetek sajtójában közzétett eredménye durva hamisítás. A hivatalos eredmények nyilvánvalóan eltorzították a szavazók számát, eljelentéktelenítve a megsemmisített szavazatokat.

— A fentiek alapján Berlin szovjet katonai parancsnoka a város

KIK KÉPVISELIK

Szoínok-Doboka megye dolgozó magyarságát a Magyar Népi Szövetség IV. Országos Kongresszusán

KEREKES GYULA, a megyei szervezet elnöke, haladó szellemű demokrata harcos. A leltűnt kizsákmányoló kormányzati rendszerek alatt tisztviselő volt és az elnyomott rétegek bátor védelmezője. 1944-ben bekapcsolódott a MADOSZ munkájába és eredményes felvilágosító és szervező munkát fejtett ki. Káderfelelős, majd az ideai tisztújító közgyűlés óta a megyei szervezet elnöke.

VINCZE MÁRTON, kisiparos családból származik. Már korai gyermekkorában megismerkedett a népküldözéssel. Pékmesterséget tanult, majd hosszas nélkülözések után önállósította magát. Az inflációs időket nem akarta vagyongyarapításra felhasználni, felhagyta iparát és minden idejét a Magyar Népi Szövetség szervezésére szentelte. Előbb titkára, majd káderfelelőse lett a megyei szervezetnek.

FILIP D. MÁRTON, széki származású szegényföldműves. A falu és a dolgozó parasztság kérdéseinek alapos ismerője, lel-

kes demokrata harcos. A megyei szervezet alelnöke.

NAGY JÓZSEF, szamosújvári asztalos. Mint falujáró és szervező rendkívül értékes felvilágosító és szervező munkát fejt ki.

VARGA ÁRPÁDNÉ született **CZENTYE ILONA**, haladó értelmiségű dolgozó tanítónő. Különösen kulturális téren fejt ki rendkívül értékes munkát. A Magyar Népi Szövetség központi vezetőképző tanfolyamának elvégzése után közművelődési felelős lett.

SZABÓ JÁNOS, ördöngösfüzesi szegényföldműves. Öntudatos demokrata harcos. Kérelhethetetlen kemény harcot folytatott a falu dolgozó népét kiszorító zsirosgazdák ellen, teleplezván sötét mesterkedéseiket.

PAPP RÓZA, mezőveresegyházi szegényföldműves asszony, 1945 óta harcos tagja a Magyar Népi Szövetségnek és a dolgozó népbátor szószólója. A megyei szervezet alelnöke.

nyugati övezeteiben december 5-én tartott különválasztásokat alkotmányellenesnek minősít, az eredményt pedig semmisnek és nemlétezőnek — fejezte be nyilatkozatát Elizarov ezredes.

A DEMOKRATIKUS VÁROS TANÁCS UJ VÁLASZTÁSOKAT IR KI

Friedrich Ebert, Berlin főpolgármestere a berlini városi tanács rendkívüli ülésén a következő kijelentést tette:

— A Berlin nyugati övezetében december 5-én megtartott választások alkotmányellenesek voltak, mert Berlin ideiglenes alkotmánya nem tekinteli érvényeseknek az egyes övezetekben külön megtartott választásokat. A választások antidemokratikusak voltak, mert üldözték és elnémították a demokratikus elemeket. Ép-

pen ezért e választások alapján nem lehet semmiféle városi tanácsot megalkotni, melynek hatásköre egész Berlinre kiterjedne.

A városi tanács rendkívüli ülése után a tájékoztatásügyi hivatal a következő közleményt hozta nyilvánosságra: „A különválasztások válságos bűntényt jelentenek Berlin ellen, a választási szabályzat a demokrácia kigunyolása volt és elősegítette a választási visszaéléseket. Ez nem volt sem német, sem berlini, hanem amerikai választás.” A városi tanács felhívja a berlini lakosságot, vessen véget a szakadár mesterkedéseinek és tegyen minden erőfeszítést Berlin demokratikus egységének mielőbbi helyreállítására.

Az ideiglenes, demokratikus városi tanács demokratikus, szabad választásokat fog kiírni egész Berlin területén.

Félév alatt 33 Kuomintang-hadosztály adta meg magát

NANKING. — A kínai néphadsereg hadműveletje változatlanul a teljes siker jegyében folynak. A néphadsereg, mintegy 40 kilométer szélességben, megtisztította a Yang-Ce-Kiang északi partját és átkelésre készül a folyamon.

Nankingtól északnyugatra a népi haderő körülfárta a Kuomintang 110 ezer emberét.

A partizánok Nankingtól 60 kilométerre északkeletre támadták a Kuomintang csapatát.

Az amerikai „Associated Press” hírügynökség jelentése szerint Hszu-Csan Nanking felé menekülő helyőrségének maradványait teljesen körülfárta Cen-Yi tábornok népi csapatai. Ez a most körülfárt egység volt egész Kelet-Kína legjelentősebb Kuomintang egysége.

Peking térségében sem kedvező Csang-Káj-Sek csapatainak helyzete. Az ostromgyűrű itt egyre szorosabbra zárul a régi főváros körül. A Kuomintang hivatalos jelentésben

is kénytelen volt elismerni, hogy a néphadsereg csapatainak nyomására a legutóbbi harcokban 12 Kuomintang hadsereget vertek szét és 36 hadosztály vezérkarát semmisítették meg.

A reakciós beállítottságú angol „Times” washingtoni tudósítója fekvő Lint-Ho-Pe városát támadják, amely ugyanakkor a vasútvonalnak a mentén fekszik.

A Kuomintang ember- és anyagvesztésének óriási arányaira mutat rá a népi felszabadító haderő főparancsnokságának közleménye. Eszerint a Kuomintang-csapatok vesztesége az elmúlt hónapban elérte a félmilliót. Ezek közül 85-000 elesett vagy megsebesült, a többi megadta magát.

A vagy átpártolt a népi haderőhöz. A legutóbbi harcokban 12 Kuomintang hadsereget vertek szét és 36 hadosztály vezérkarát semmisítették meg.

A reakciós beállítottságú angol „Times” washingtoni tudósítója is kénytelen beismeri, hogy megbízható értesülések szerint az elmúlt hónapban 33 Kuomintang-hadosztály adta meg magát. Az elmúlt évben a Kuomintang-csapatok kétszerannyi pusztát vesztettek, mint amennyit az USA szállításolt nekik ezalatt az idő alatt. A tudósító hozzátesszi: alig érkezik az amerikai hadianyag Kínába, máris a néphadsereg csapatainak birtokába kerül.

Terrorhadjárat Délkorea népe ellen

PHYONGYANG — A phyongyangi rádió jelenti, hogy Dél-Korea lakossága erőlyesen tiltakozik a dél-koreai — amerikai ügynökökből álló — képviselőház ama határozata ellen, hogy az amerikai csapatok ottmaradását, tehát Dél-Korea megszállásának meghosszabbítását kéri.

Egy dél-koreai lakos, aki december 2-án családjával együtt Phyongyangba érkezett, elmondotta, hogy Inghen város munkássága tiltakozásul az amerikai csapatoknak Dél-Koreában való maradása ellen általános sztrájkba lépett. A rendőrség a tüntetéseket és gyűléseket több részvevőjét agyonlőtte. Ez a szemtanú leírja egy fasiszta ifjúsági szervezetnek Dél-Korea lakossága ellen indított terrorhadjáratát. Az életfeltételek ezen a vidéken egészen különlegesen rosszakkal: több mint 300-000 ember hajléktalan és az elsőrendű fontosságú közszükségleti cikkek ára állandóan nőv. kezdi.

Ugyanez a rádióállomás beszámolt arról, hogy a phyongyangi városi színházban bucsuünnepet rendeztek a távozó szovjet tisztok és katonák tiszteletére, akik felszabadították Korea népét a japán iga alól. Az ünnepségen résztvettek a demokratikus pártok képviselői, a tömegszervezetek vezetői, az ország vezetői, tudósai és művészei, valamint a kormány tagjai, élükön Kim Ir Sen miniszterelnökkel.

A távozó szovjet tisztokhoz és katonákhoz intézett bucsubeszédében a miniszterelnök kijelentette, hogy a szovjet csapatok felmérhetetlen segítséget nyújtottak a koreai népnek a demokratizálás munkaterv megvalósítására. A Szovjetunió által nyújtott gazdasági, művelődési és műszaki segítségnek köszönhető a koreai gazdasági élet hatalmas fejlődést mutat és a lakosság életszínvonala érezhetően emelkedett. Észak-Koreában a népi demokráciát szelárd alapon valósították meg.

A SZOVJET VÁROSPARANCSNOK TÖRVÉNYTELENNEK MINŐSÍTETTE A NYUGATBERLINI VÁLASZTÁSOKAT

BERLIN. — A Rador jelenti, hogy Elizarov ezredes, Berlin katonai parancsnoka az alábbi nyilatkozatot adta a sajtónak:

„December 5-én választást tartottak Berlin nyugati övezeteiben azzal a céllal, hogy szakatlást idézzenek elő a városban, külön közgazdasági szerveket létesítsenek és fölbátorítsák a nyugati övezetek demokráciaellenes és reakciós erőit. A választások nem voltak sem demokratikusak, sem szabadok. A választások jellege és befolyása ellentmond egy Berlin ideiglenes alkotmányának, mint a választási szabályrendeletnek. A választásokat a de-

Éljen a román nép és az együttlakó nemzetiségek közös harcban és munkában megvalósult testvérisége!

60 millió gyermek éheznek

A gyarmati és leigázott országokban, mialatt az ENSZ segélyező szervei által létesített alapok az angol-spanyol imperialisták a reakciós kormányok támogatására fordítják — mondok támaszát a Karamonova lengyel kiküldött, a Demokratika Nők Világszövetségének budapesti kongresszusán.

Dasszonyok, anélkül hangzott el a döbbenetes kijelentés, — tehát olyanok előtt, akiket legmélyebben érint a gyermekek sorsa. De felhívják rá a világ férfiai is, minden becsületes ember, aki felháborodva veszi tudomásul azokat a minden emberiséget megkínzó tényeket, melyeket a dolgozó és haladó világot képviselő minden esetben lelepleznek.

Milyen fokát jelenti az a tény a gonoszoknak és önzésnek, hogy mialatt gazdagon termő országokban az évek letörése és a dolgozók fokozottabb kiszákmányolása „érdekében” buzát és kávéit súlylyesztenek a tengerbe és égetnek el — ugyanakkor India, Irán, Nigéria, Tunisz és sok más ország tehetetlen gyermekei meghalnak éhen és idő előtt pusztítja el a betegség ellenállásra képtelen, leromlott testüket? A profit utáni hajszának, a pénz imádatának milyen maximumát jelenti az a tény, hogy a termelői javak igazságos elosztása helyett gyermekeket hagyják éhenhalni, mialatt saját milliósok csemetéik kis, villanymotorral hajtható gépkocsiban száguldoznak New York vagy Rio de Janeiro parkjaiban?

Van-e éppérszű ember a világon, aki ne érezze keserű felháborodást azon a kényes, hogy a világ éhez és beteg gyermekei számára szánt összegből olyan kormányok tűznek ma segítséget, amelyek tízzel és százal többet fektetnek fenntartani népegyesítő rendszerüket, legyilkolják saját haladó szellemű, demokratizáló, polgárait, demokráciát — egyes gyarmati országokban — 6-8 éves kisgyermeküket dolgoztatnak és tartanak állati sornál rosszabb körülmények között?

De jöjjünk egy lépéssel közelebb, s nézzük meg a mi mai helyzetünket? Romániában a munkások, a tőkés rendszer évi bevételei volt a gyermekhalandóság. Az elhagyatottság, tudatlanság és a habona kísértet falvaink életét. Rövid idő telt el az új élet beköszöntése óta: a multat ennél idő alatt teljesen felszámolni természetesen nem lehetett, azonban egyes léptekkel haladtunk a teljes

felszámolás felé: a mócvidek megsegítési akciója, napközi otthonok, gyári bölcsődék, szülőotthonok sorozatos felállításai, a falvakban orvosok felvilágosító iskolája, az orvosok kötelező falusi munkája, az orvosok és kórházi ellátás, a dolgozók betegbiztosítása: mind a jövő felé mutat, amikor több orvos lesz, több kórház áll, s ez az ez az új helyzet, amikor és bölcsőde népesíti be majd országunkat. A gyermek felé gondoskodás: szeretettel fordul a Nőkötársaság: övék a sok bölcsőde, napközi otthon, övék az új iskola. A gondoskodás és szeretet jött el, és bevilágított a legeldugottabb hegyi kőbánya is, ahol ma még bizony sok kisgyermek tápláltnak helytelenül, hiányosan, de ahol már az anyákat megszer-vezetjük, a RDNSZ arra, hogy a kicsiknek zöldségre, vitaminra, tejre van szükségük.

A szegénység és tudatlanság vidékeire is eljutnak segítő kezek és egyre több falusi édesanya tanulja meg a helyes táplálás és gyermekgondozás titkait. Mert mi is megtanultuk a Szovjetuniótól a helyes gyermekvédelmet és a pontos történelem megvalósítások nálunk és a népi demokrácia országában az ő érdekükben, a jövő érdekében.

Allítsuk szembe a Szovjetunió hatalmas, kacagó, vidám és egészséges gyerektáborát, a „kulturafukra” és „hagyományokra” oly büszke nyugati államok gyermekeivel. A Mille Endem lakó munkánélküli londoni gyári munkás, az egyiptomi fellah csonttárgyolt tevehajcsár gyermeke, s a 100 közül 80 elpusztuló iráni gyermek azonos. Ugyanaz a könyörtelen, az ember értékét semmibevevő kéz taszította őket nyomorúságba és szenvedésbe. Ugyanaz a közömbös, luxusban élő, háborúra uszító, embertípus nézi el, türi és fokozza szenvedésüket, aki egész életében mások munkája révén vagyontokat harcsolt, hogy megteremtse magának és saját gyermekeinek az élet minden kényelmét és örömet. De a hatvan millió meztelen és éhes kisgyerek tág szemének vádló tekintete olyan erő, mely előbb vagy utóbb, de megsemmisíti a világ parazitáit, akik éheznek pénzért fegyverre és szabadságharcosokat gyilkoló kormányok támogatására fordítják.

MARTON LILI

Megoldják a dolgozók lakáskérdését

Az ország dolgozó népe nagy örömmel fogadta a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának szombaton reggel megjelent törvényrendeletét, amely a lakások kiadását és bérbeadását szabályozza. Az újonnan létesítendő lakáshivatalok tulajdonképpen célja megoldani a dolgozó tömegek lakáshivatali kérdéseit.

A mult földesuri tőkés rendszerek kormányai arra törekedtek, hogy minél hatalmasabb és kényelmesebb lakóházakat építsenek kiszákmányolásból éltek, arra törekedtek, hogy a dolgozókat minél jobban a külvárosi nyomortanyákba szorítsák. A munkások és kisiparvezetők ezert kénytelenek voltak munkahelyüktől távolos helyeken lakni. Az ország többi ipari központjában, de különösen a bányavidékeken a munkások éjjel kénytelenek voltak a legközelebbi faluban aludni. Sok esetben pedig azok a munkások, akik váltással dolgoztak, egymásnak átadták helyüket, hogy mind-egyikük pihenhessen.

Ezt az antiszociális helyzetet szüntette meg az új rendelet-törvény, azzal, hogy a lakáskérdést a dolgozók érdekében rendezte. A háború pusztításai miatt meglehetősen csökkent a lakóházak száma és új építkezések, melyek a lakosság szükségleteit teljesen kielégítik, csakis egy fejlett szocialista ipar megteremtésével érhető el. Addig is, szükség van arra, hogy felszámoljuk a lakáshivatalok és egyéb kétes elemek kiszákmányolási lehetőségeit és a lakáskérdést teljesen új alapokra helyezzük. A dolgozó nép érdekében oldjuk meg. Az új rendelet-törvény éppen ezért, a lakások és épületek összeírását rendeli el, amely után a lakó-hivatalok megkezdik működésüket, hogy a dolgozók jogos és méltányos igényeit és szükségleteit a lehető legkorábban kielégíthessék.

A lakáshivatalok tehát megszüntetik a városokban eddig működő különféle lakásközvetítő irodákat, amelyek hatalmas összegű „lelépésekért” juttatták lakáshoz azokat, akik a dolgozók kiszákmányolásából ezt megfizethették. Most a dolgozók jutnak lakáshoz és így zavartalanul dolgozhatnak nemzetgazdaságunk további fejlesztésén.

„A 27 milliós spanyol nép igazságot kér”

A Spanyol Szakszervezeti Szövetség felhívása a Szakszervezeti Világszövetséghez

BUKAREST. — (Rador.) A Párisban székelő Spanyol Szakszervezeti Szövetség felhívást intézett a Szakszervezeti Világszövetséghez, hogy — tiltakozzék a hóhér Franco-rendszernek a spanyol szakszervezeti mozgalommal és a demokráta harcokkal szemben elkövetett aljas büncselekményei ellen.

A Román Népköztársaság Országos Szakszervezeti Tanácsa a következő szövegű felhívást kapta a spanyol szakszervezeti szövetségtől:

A spanyol Munkásszövetség Franciaországi Központi Csoportja.

A Román Népköztársaság Országos Szakszervezeti Tanácsának.

A náci gyilkos módszerek példáját követő spanyol fasiszták rettenetes kizsákolás után végrehajtották a Cotuns-i (Spa-

nyolország) katonai törvény-szék által Gomez Galloso tanító és Antonio Sebano munkás ellen hozott halálos ítéletet. Mindkettőt Franco rendeletére kivégezték.

A francói spanyol igazságszolgáltatás megvonta a vádlottak védekezési jogát és ezzel megsértette a legemlébb ember jogokat. Gomez Galloso megkísérelte azt, hogy egyedül védekezzék, de az ugynevezett katonai törvényszék elnöke erőszakkal megvonta tőle a szót és karhatalom beavatkozásával fenyegette. A vádlottak ellen felhozott egyetlen büncselekmény a Franco-ellenes politikai vagy szakszervezeti tevékenység.

— Franco az északamerikai imperialisták és a nemzetközi reakció támogatásával még jobban foltozza a terrort Spanyolországban és tovább folytatja

véres akcióit a spanyol nép ellen. Ujabb büntetett készítenek elő Barcelonában, ahol 80 elzár munkás közül nyolcat halálra ítélték.

— Ocanában (Toledo) Jose Satre és hét szakszervezeti harcos ugyancsak abban a vérszékelyben foregnak, hogy kivégezzék őket. Ezeknek sincs más bűnük, mint az, hogy minden ország törvényei által engedélyezett szakszervezeti és politikai jogaikkal éltek. Mindezek 3 évvel a háború befejezésével hozott történetek. A spanyol nép várja a háború befejezésével hozott teljes felszámolását, bárhol legyen és bármilyen alakban ütné fel a fejét. Véget kell vetni Franco véres rendszerének. A 27 milliós spanyol nép igazságot kér!

Kinevezték

a kolozsvári magyar Mezőgazdasági Kar tanári karát

KOLOZSVÁR — A hivatalos lap december 4-i 283. számában megjelent 298.153. számú közoktatási miniszteri rendelettel kinevezték a kolozsvári magyar tanítási nyelvű Mezőgazdasági Kar tanári karát. A tanári kar és a magyar tanítási nyelvű mezőgazdasági karon előadandó tárgyak a következők:

Marxizmus-leninizmus: tanári állás nincs betöltve. Közgazdaságtan: tanári állás nincs betöltve. Materialista dialektika és történelmi materializmus: tanári állás nincs betöltve. Pedagógiai tanszék: Csapó József helyettes tanár. Növénytan: tanári állás nincs betöltve. Agrrotechnika: tanári állás nincs betöltve. Fitotechnika: tanári állás nincs betöltve. Növényélettan tanszék: Pálffy Ferenc tanár. Általános és mezőgazdasági kémia tanszék: Fehér Pál helyettes tanár. Fejlesztés és mezőgazdasági növénynevelés tanszék: Lazányi Endre dr. tanár. Legelőtan és takarmánynevelés tanszék: Pap Samu helyettes tanár. A gazdaságok szervezése és vezetése, mezőgazdasági jog: tanári állás nincs betöltve. Mezőgazdasági gépek és a mezőgazdaság gépesítése tanszék: Lám Béla helyettes tanár. Fitológia: tanári állás nincs betöltve. Szőlészeti és gyümölcsstermesztés: tanári állás nincs betöltve. Zöldség- és virágtermesztés: tanári állás nincs betöltve. Pedagógia előadó: tanári állás nincs betöltve. Entomológia és mezőgazdasági zoológia tanszék: Péterji Ferenc előadó tanár. Tereptan és talajvilág: előadó tanári állás nincs betöltve. Zootechnikai tanszék: Nagy Miklós dr. helyettes előadó tanár. Mezőgazdasági kísérleti tanszék: Bikfalvi Ferenc helyettes előadó tanár. Falusi építkezés és műszaki rajz: Kós Károly előadó tanár. Mennyiségtan: Hegedűs Gyula helyettes előadó tanár. Mezőgazdasági klimatológia és fizika tanszék: Papp Géza helyettes előadó tanár. Könyvelés, értékelés és statisztika: előadó tanári állás nincs betöltve.

Mikor kezdik meg működésüket a lakáshivatalok?

BUKAREST. (Rador.) — A fővárosban és az országban létesített lakáshivatalok az épületek és lakások összerésének foganatosítása után kezdik meg működésüket.

A lakáshivatalok létesítéséről intézkedő törvényrendelet a telmőben a lakásokkal és bármilyen helyiségekkel a tulajdonosok, vagy bármilyen jogaim birtokban tartó személyek, csakis az illetékes lakáshivatal kiutalási intézkedésének megfelelően adhatnak bérbe.

A tulajdonosok vagy birtokban tartók kötelesek ezeket a lakrészeket vagy helyiségeket bérbe venni vagy azoknak a személyeknek bérbe adni, akiknek ezeket a lakáshivatal oda-ítja.

LEGUJABB SPORT

Teljes forduló volt szerdán a magyar NB I-ben

BUDAPEST. — A forduló NB I-ben szerdán teljes forduló volt. Eredmények: Ferencváros—Csepel 6:2 (2:1). Újpest—ETO 3:3 (3:0). SalBTC—Vasas 2:1 (1:1). SZAC—Soroksár 3:1 (1:0). Haladás—Mateos 2:2 (1:1). MTK—Goldberger 7:0 (3:0). Kispest—Kispest 8:2 (4:0). A Szeged—Tatabánya mérkőzés már előbb lejátszottak. A bajnokság állása: Ferencváros 24 MTK 19, SZAC 18, Kispest 16, Újpest 16, Mateos 14, Vasas 13, Csepel 12, ETO 12, Tatabánya 11, SalBTC 10, Szeged 10, Soroksár 9, Haladás 7, Goldberger 6 és a Kispest 2 ponttal.

ÉPÍTŐ FALVAK

MÉRA:

A zsiroszagról megkísérelt a eljárással, karöltve a demokratikus szervezetek vezetőivel, éberen örködik, hogy kormányunk népdöröket szolgáló rendelkezései megvalósítást nyerjenek és építésre mozdítsa a falu lakosságát az életszínvonal emelésére.

A földművelésügyi minisztériumnak állatnevelés és fejlesztés irányuló rendelkezését a falu dolgozó népe magáévá tette, tizennégy nap alatt közmunkával felépítette a nagy befogadóképességű állatgondozói lakással egybeépített 20 méter hosszú és 8 méter széles apaállat-istállót, melyben 8 bika, 40 berbécs és 3 kan fér el kényelmesen. Az állatállománybeszerzésre 290.000 lejes segítséget kaptak. A miniszteri rendelet a jövőre minden 60 tehén, vagy kaneva után egy apaállat tartását írja elő. A lejtűt rendszerek rövidlátó gazdaságpolitikájára jellemző, hogy a multban Mérán csak minden 200 tehénre jutott egy bika. Még jelegleg kánt is csak egy találg az egész faluban. A falu jelenlegi 3 bikájának jó táplálására a Romceal napi 3—3 kiló zabot adott a közönségnek hivatalos árban — egyelőre 5 hónapra.

SZUCSÁG:

Ist is fedél alatt van az apaállat-istálló a szucságban is állami segítséggel: és önkéntes munkával építettek. 15 nap alatt, 5 bika, kanok és berbécsok részére. Raktár és két szobás gondozói lakás is van benne.

Ate Romceal Szucság is megsejtette 5 hónapra 3—3 kiló zabbal.

Itt is szaporítani kell a bikaállományt, mert csak egy van és kán is csak egy s az is a Dunca Jenő földbirtokos tulajdona.

Diesretreméltóan megjavították a falu állami iskoláját is, ahol az önkéntes munkások kimagaslóan vette ki részét a falu két igazgató-tanítója Kiss Ernő és Pintea Ioan. Fáradságot nem ismerve hordták a meszet és maguk gyalulták az új kerítés léceit. A szerényebborsu gazdák lelkesen hordták a homokot, vagy kétkézi munkával segítettek.

A falu dolgozói itt is igen rövid idő alatt vezették be Nádásról a terlefont. A nyár folyamán 800 méter utszakaszt javítottak meg, 14 hold terletet takarítottak meg a gaztól, 3 hivat raktak és az ársvíz ellen a rákötést építették a patakra. Most hullakut építéséhez fogtak közmunkával.

VISTA:

A vista lakás az apaállat-istálló építését tavasza halasztották. Az okarat meg van az építésre, mert már ideje, hogy keljósámu apaállat legyen a közönség tulajdonában. A faluban lévő 3 bika és egy kan az urbéresek tulajdonát képezi.

Az őszön 30 ember 75 napszámú munkáért megfizetés nélkül munkát lát meg, 600.000 lej értékű hivat és hullakut építettek, amely munkáka szintén 7 ember 10 napszámú teszi ki. Hozzákezdtek a kulturházzal, szobás gondozói lakás is van benne.

Éljen a Magyar Népi Szövetség,

a Román Népköztársaságban élő magyar dolgozók nemzeti szervezete!

Legyűjtjük a hegyeket és a sziklák kincseit az emberiség haladásának szolgálatába állítjuk

— mondják a „Petrosani” aranybánya szocialista munkaversenyének hősei akik már az 1949-es munkatervet hajtják végre

„A munka termelékenysége — végeredményben ez a legfontosabb, a legdönőbb az az új társadalmi rend győzelme.” (Lenin)

NAGYBÁNYA (Kiküldött munkatársunktól — A téli hajnal tejfehér köddel usztatja végig a tájat. A homályban, mint apró lédérclángok imbolyognak a Morgó-hegy oldala felé a bányászlámpák Magát az ember, akoi: e nyeli a kő mélysége, csak az apró lámpafények csillannak ki belőle.

— Mi már ezerkilencszázelegyvenkilencben járunk — mondja mellettünk Sasaran Vasile, a „Petrosani” aranybánya üzem bizottságának elnöke, mikor a természeti eredmények, a munkaversenyek után érdeklődünk. — Mi még a múlt hónapban teljesítettük az ezévi munkatervet és így már a jövő évbe ugrottunk

Szinte kisérteties hanggal bődül fel a bánya szénája. Kezdődik a reggeli „sitt”. A hegyoldalon imbolygó fények szabályos sorba fejlődnek. A munkába, a termelésbe készülő bányászok serege már ott gubbaszt a hegy gyomrába, a munkahelyekre induló keskenyvágányú vonat személyszállító kocsiain.

A „Diesel-motoros” mozdony hosszú szírnajelzést ad és a végtelenek tűnő kocsi sor lassan mozgásba lendül. A mozdonyt és a kocsi sorát is elnyeli a hegybe vájt alagut.

Felgyorsuló ütemben egyre mélyebbre robot velünk a hegy gyomrába a kocsi sor. A bányászlámpák fényében elsuhan előttünk az alagut sziklafala. Utóll viz csepeg nyakunkba.

Négy kilométert kell megtennünk — mondja mellettünk Balabán János bányafelmérő, aki erre az utra kísérőnknek szegődött. — A felvonóig a vonatot szállítja dolgozóinkat és a munka befejezése után éppen úgy, ez a vonat szállítja őket vissza a földfelszínre.

A HEGY VÉRZŐ SZÍVE FELE

Komor környezet. A mellettünk elsuhanó sziklafalak, amelyeknek szürkességét csak néhány egy-egy színpompás, rendszerint vérvörös folt, mely a fényesen csillogó vízcsöppekben úgy tükrözik, mintha a hegy vérző szíve lenne. Hirtelen vörös lángok, fújtatók, üldökn kalapáló kovácsok műhelye bukkan szemünk elé a sziklaalagut oldalából. Csak egy szemvillanásnyi idő az egész, mert vonatunk megállás nélkül robot tovább.

— A furóelésítő műhely — mondja kísérőnk. — Naponta többszáz furót kell újra köszörölnök, mert a kemény szikla eszi a furót.

Célba érkező vonatunk mellett néhány lépésnyire hatalmas gépház dübörögnek a „Diesel”-ek. A furógépek működéséhez szükséges sűrített levegő kigyószzerű csövekben kuszik innen a bánya legtávolabbi pontja felé is.

A felvonó — legnagyobb meglepetésünkre — nem le, hanem felindul velünk, hogy rövid percek alatt a 237-es szintre érkezünk, ahol a X-es teléri aknázzák ki. Kitermelt ércet szállító csillék haladnak velünk szembe. Sziklagörgőtegeken kell keresztülni kuszunk. Amikor a szük nyíláson keresztül vergődünk, már fölünkbe csatlóg a munkában lévő furógép kemény hangja. A szük nyílás hirtelen hatalmas boltozatos üreggé szélesedik ki. A bányászlámpák fénye két emberalakra vetődik, akik minden izmot megfeszítve szorítják a sziklát maró, élesen csatlógó furót a sziklafalnak.

695 SZÁZALEK A NORMÁN FELÜL

— Hotea Alexandru és Cioci Vasile — mondja Balabán felmérő. — Hotea és társa egyike azok-

nak a csoportoknak, akik az állandóan folyó szocialista munkaversenyben a legjobb eredményekkel érték el 655 százalékkal haladták túl a normát.

Nézzük a gázsi küzdelmet, amit a két magános ember, itt, kilométerekre bent a hegy gyomrában egy csatlógó furóval a kezében folytat.

— Allandó harc ez — mondja mellettünk Sarbu Gheorghe aknászmeister, aki éppen az elebb menekült meg egy meginduló sziklagörgőteget veszedelméből. — A bányász élete soha sem volt könnyű, de soha nem dolgoztunk olyan hitelt és olyan kedvvel, mint most.

— Harmincöt éves vagyok — mondja Faragó kérdéseinkre — és tizenöt éve bányász. Eredetileg a nyomdász mesterséget tanultam ki, de nem tudtam elhelyezkedni a szakmamban. Most már nem tudom itthagyni a bányát, megszerettem ezt a munkát. Igaz, nehéz és sokszor veszedelmes is, de van-e szebb dolog, mint amikor mi, emberek legyűjtjük a hegyeket és bányáiban is őrzik kincseiket a sziklák, gyűjtünk felettük és mindazeket a sziklába zárt kincseket az emberiség haladásának szolgálatába állítjuk.

— Eddig igaz — gondol vissza a multira —, nem így volt. Mások orozták el verejtékünk gyümölcsét, de ma már munkánk többletterméke hozzánk tér vissza, dolgozókhöz és éppen ezért munkaversenyek valóban szocialista munkaversenyekké váltak és egyre szélesebb tömegeket mozditanak meg a fokozott termelés és a fokozott termelékenység elérésére.

— Ma már nem kell rettegünk attól — felel be gondolatát —, hogy kicsúnik a munkából és hónapokon keresztül ölbe-

Visszakuszunk az üregből, ahol Hotea és társa vivja a termelésért folyó küzdelmet az ellenálló elemi erővel és létrákon felkuszva érünk el a 359-es szintre, ahol a bánya munkaversenyében első helyet ért Kovács János és csoportja dolgozik. Kovács János 695 százalékkal haladta túl a normát és ugyanakkor közel 9 kiló robbanóanyag megtakarítást is elért.

— Mi előváltást végzünk — mondja munkahelyén Kovács János és magyarázva hozzáfűzi — követjük az aranyban gazdag telért útját.

Kovács János 34 éves, Fodor

Kisért a mult

fett kezekkel ténfergünk az tűzmez kapui előtt mert a munkához való jogunkat Népköztársaságunk alkotmánya biztosítja. Ez és osztályöntudatunk adja meg nekünk a lendületet arra, hogy egyre többet termeljünk.

Újra felesattog Faragó kezében a sziklát feszítő furó. A karbidlámpák fénye két, a szikláknak feszülő emberalakra veti imbolygó fényét,

Vége a „Sitt”-nek

Fejünk felett, alattunk, mellettünk alagutak nyulnak a hegy mélyébe és mindegyikében keményen folyik a termelő munka. Emberek, elszánt, öntudatos munkások küzdenek meg az alagutak mélyén a termézet erőivel és nekifeszülő izmuk a keményen ellenálló sziklák felett diadall arat.

Hirtelen megszaporodunk a felvonó előtti sziklaboltozatos térségen. Az új és újra felbukkanó felvonó ontja a bányász csoportokat.

— Vége a „sitt”-nek — mondja kísérőnk,

Dumitru társával együtt a máramaros hegyek egyik falujából került a bányába. Mind a kettőnek családja ott maradt a kis havasi faluban. Ők a bánya-kolonizánéknak.

— Igen — mondja Kovács János — most érdemes versenyben dolgoznunk, mert a munkánk többletének eredménye hozzánk, a dolgozókhöz tér vissza.

Újra létrákon kuszunk le, majd kanyargó foyosókon érünk el a „Petrosani”-aranybánya szocialista munkaversenyének másik kiváló eredményt elért csoportjához, Faragó Lászlóhoz és Burlea Stefanhoz. Faragóék 660 százalékkal haladták túl a normát.

akik ma már tudják, hogy miért dolgoznak.

Mi is tovább haladunk. — Ez itt a poprádi kutatóvágat — mutat Balabán János felmérő az egyik elágazó alagutnyílásra.

Beszégetés közben megtudjuk, hogy a vasutvonal leghosszabb végpontja hét kilométerre halad be a hegy mélyébe egészen Láposbánya alá, — sőt még azon túl is — elnyul a föld alatt.

Két óra van. A munkából hazatérő bányászokat felszínre szállító vonatszerelvény is előállott már és a sziklafolyosók mélyéről előbújó bányász csoportok sorban elhelyezkednek a kocsikon.

A termelő munka egy pillanatra sem szünetel a nagybányán „Petrosani” aranybányában, mert a távolzók helyeit már az új „sitt” csoportjai foglalják el.

— A reggeli „sitt” — magyarázza a munkamenetét kísérőnk — végzi a legkeményebb munkát. Előkészíti a munkahelyeket a robbantásra. Dél-

után jönnek a lövmesterek és részlegeik, akik a furt lukakat robbanóanyagjal töltik meg és elvégzik a robbantásokat. Ezzel időt takarítunk meg, mert nem kell lelélni a termelőssé és nem kell megvárni a bányászoknak, hogy a robbanások után visszamaradó mérgezőanyagokat a szelőkötők kiszívják. Az éjjeli részlegek a bányakarbantartást végzik, gondosan megvizsgálják a folyosókat, hogy nincs-e valami veszély, a ahol szükséges, végrehajtják a biztosító munkálatokat.

— Reggel a robbanások után még visszamaradt, lógó sziklákat először „lekopogjuk” — szólal meg mellettünk az egyik bányász —, hogy kerüljünk minden veszélyt és aztán neki a munkának.

Megrándul alattunk a szerelvény és elindulunk vissza a földfeletti világba. Háromezeröt száz, ezerkétszáz, nyolcszáz, háromszázötven — euhának ei szemünk előtt zvonson a pályahosszít jelző és a sziklafalra festett fehér számok. Hirtelen friss, hideg levegő csapja meg arcunkat és belehunyorogtatunk a fehérén csillogó teli tájba.

— Bányánk — adja meg a végső tájékoztatást az irodákban Benedek Pál bányamester — a nagybányai medence, de az egész ország legkorszerűbben felszerelt aranybányája. Vizes furással dolgozunk, ami azt jelenti, hogy a furóhelyen nincs por, ami az évek hosszú során tömkeletesi a bányász tüdejét és idő előtt sirba viszi az embert.

ELŐSZÖR A SZOVJET-UNIÓBAN...

Valóban nekünk is feltűnt, hogy nem rakódott a furógéppel a sziklák ellen rohamra induló bányászok arcára az ujjnyi vastag por és sziklába hatoló furó mellett vékony kis vízer csurgott le.

— Rendkívül egyszerű készülék — halljuk a további magyarázatot — Először a Szovjetunióban használták és sokkal jobban bevált, mint a szokásos pörvédő álarok. Ezeknek a szűrőbetétje hamar eltömül és akadályozza az álarok munkát is.

A „Petrosani” tellérjei rendkívül gazdag aranytartalmuak és a bányatelep mellett működő külön üzem — az őrlő és a flotáció — bonyolult vegyi és elektromos eljárással vonják ki az ércből a világot uráló drága sárga fémeket, az aranyat és melléktermékeit, az ezüstöt, ólmot, cinket, rezet.

„Az államosítás véget vet annak, hogy a tőkés, értéktöbblet formájában, elsajátítsa a munkás megfizethetetlen munkájának termékét és ezzel nagy erőforrásokat teremt az ipar fejlődésére, új vállalatok kultur- és egészségügyi intézmények létesítésére a dolgozók számára és a dolgozók élet-színvonalának emelésére” —

mondotta ki a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének második plenáris ülésének nagyjelentőségű határozata és hogy ez így is van, arról a helyszínen győződhetünk meg, ahol az étközében izletes és nagy tápértékű ebédet kapnak 26 lejtet áron a bánya dolgozói.

De ez csak az étközde s a határozat szellemét sugározza a többi, a „Petrosani” dolgozóinak egészségéről, kulturális és általános életszínvonalának emelkedéséről, biztosító intézmény is.

— Mi már ezerkilencszázelegyvenkilencben vagyunk — cseng fölünkbe az üzemi bizottság híszke kijelentése, mikor hátunk mögött marad a behavazott Morgó-hegy, ahol ropant sziklatömegek nyomozható álelésben a szocialista munkaverseny hősi ritmusát dalolják a furógépek, hogy a dolgozó ember új életet épít híszke támadata diadall üljön az anyag felett.

TÓTH KALMAN

A dolgozók már látják a helyes utat, de keményebb harcra van szükség a népellenes elemek ellen a szilágymegyei Csomaközön

CSOMAKÖZ (Levelezőnk től) — Falunkban — bár még találhatók reakciós magatartású elemek — a demokrácia egyre szilárdabbá válik s a szervezeti élet jelei mindjobban mutatkoznak.

A Romániai Demokrata Nők Szövetségének helyi szervezete tevékeny munkába kezdett. A nemrégiben megrendezett kultúra-oladási jövedelméből Csomaköz és a hozzátartozó Bere közszeg szegény gyermekei részére ruhaanyagot szerzett be, melyet Göde Sándorné elnök, Sipos Jánosné irányító és (Orha) Pop Vasile-né önkéntesen in-

DOLGOZIK AZ EKÉSFRONT IS

Tagjai a többi demokratikus szervezetek segítségével, önkéntes munkával egy 9 méter hosszúságú hidat helyeztek forgalomba. Munkavállalásban nagy érdemet szerettek: Kostyú Ioan, Gujás János, Fecser Ferenc, Heinrich Ignác, Lökli István, Albanéri János és Kaiser István. Csomaköz dolgozói most a falu járdáinak és még három hid rendbehozását tűzték napirendre.

Az ARLUS helyi szervezete is első előadásának teljes jövedelmét a görög szabadságharcosok megsegítésére szánva, beküldte a járási központba.

gekké, kötényekké, illetve fejkendőkké dolgozták fel és december 1-én osztották ki a rászorulóknak.

A Nőszövetség érdeme, hogy felfigyelt a faluban terjedő bőrbetegségekre, amit a járási körorvosnak azonnal jelentettek, aki ki is küldte az olajban televyitendő szükséges gyógyporokat. De a közszeg jégző akadályozza asszonyaink nemes öreklését, mert nem hajlandó az olaj költségeit kiutalni, mondván, hogy a faluban nem működik az olajpréz, így hát nem lehet olajat beszerezni. Égető problémákat lehet így elintézni?

NAGY SZUKSCGO IS VAN

az előjáróság átszervezésére, mert a dolgozók érdeke sokszor háttérbe szorul, néhány ember-

nek az önkényeskedése miatt. Az interimár bizottság tagjait alkalomadtán összehívják az illetékesek, de ha komoly tervekkel állanak elő, akkor szépen hazaküldik őket s a végén kiderül, hogy három-négyen intézik a közügyet. Hibás a fizetéses gazdasági felelős amiért nem jár a végére, hogy az állam által már rég kiutalt beszolgáltatott burgonya és cukorrépa árát miért nem fizették meg ki, több mint egy hónap után se? Hisz az adóterhesletés már esedékes. Vajjon hol vesztelhet a pénz? Szaniszlón vagy másutt? Itt sántít valami s a dolgozókra vár a nép ellenségeinek a leleplezése.

Nem kell mástól várni a süllőga'ambot. A dolgozó nép összefogása minden problémát megoldhat. Nemcsak leleplezni, de félre is kell állítani az utóbó azokat akik a dolgozók felemelkedését hátráltatják. Mert csak akkor gyógyíthatjuk sikeresen Csomaközön is például a bőrbetegséget, ha a gyógyszerhez szükséges olaj kiutalását nem népellenes jegyzőkre és faluvezetőkre bízuk.

SIPOS JÁNOS levelező.

VILÁGOSSÁG

Szarkesztőség Szabadság-tér 23., II. emelet. Telefon: 15-35

Kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Telefon 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó BT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postafeliratok: pénzügyi csekkiszámla 40.625.

Tévednek!

Igen érdekes és egyben felháborító eset történt egyik este a Szabadságtéren, az 5-ös autóbussz megállónál.

Perecúrás legényke, mintegy 12-13 éves, akart felszállni az autóbusszra. Az egésznapos hidegben való ácsorgás után ő is alig várta, hogy végre hazamehessen. A gyerek már az autóbussz ajtója előtt állt, amikor a jegyszedő erőlyesen hátratessékelte:

— Eredj el a nagy kosaraddal — mondotta —, majd ha mindenki felszállt és még marad hely, akkor te is felszállhatsz — Egyes utasoknak sem kellett több, verszennel kapva, támadtak rá a hidegtől és fáradtságtól kimerült perecúrásra és kiszorították a sorból.

Ezek az „urak” úgy látszik, hogy még mindig nincsenek tudatában annak, hogy az autóbussz elsősorban a dolgozók kényelmét kell szolgálja és csak azután jön a mozibói és színházbói kijövő „járdat” személyek szállítása.

Tévednek! Lejárt az idő „hölgyeim és uraim”, amikor minden az „uri” osztály érdekeit szolgálta. Ertsék meg végre ezek a nagyszájú hősök, hogy itt valami megváltozott. Népköztársaságunkban most már csakis a nép érdekeit tartják szem előtt.

SZABÓ SÁNDOR,
XI

Kolozsvár, Grozavescu-utca 8. sz.

HATALMAS ÖSSZEGET FOR-DIT TÁRSADALMI CELOKRA az állami szesz- és dohányjüvedék. A rokkantak és hadiözvegyek és hadi-árvák pénztárának 44.312.000 lejes támogatást nyújt, a népjóléti alapnak pedig 2.000.000 lejt juttat.

MOSZKVA-BAN KOMBINÁT-ÜZEMET LÉTESÍTETEK a lakásépítkezési munkák gépesítésére. A kombinát Moszkva összes háziépítési munkálatainál a legbonyolultabb és legnehezebb munkálatokat végzi el.

MUNKAVERSÉNY MEGSZERVEZÉSÉVEL és új munkamódszerek bevezetésével fokozzák a termelést és a termelékenységét a régi Forresta üzem dolgozói.

ARUHÁLMOZÓ NAGYBÁNYAI SZÜCSÖKÖK ítélte el a szatmári népbíróság Goldstein Márton, Lax Mendel és Schwartz Gábor személyében.

A KOLOZSVÁRI ELMÉLETI LEANYLICEUM IGAZGATÓSA-GA tisztelettel meghívja a szülőket december 12-én, vasárnap délután 11 órakor az intézetben tartandó szülői értekezletre. Az intézet címe: Augustus 23-utca 28. szám.

AZ ORSZÁGOS TÁRSADALOM-BIZTOSÍTÓ INTÉZET pár nappal azelőtt fontos és a kisiparos műhelyekre vonatkozólag kötelező technikai előírásokat léptetett életbe, melyeknek célja az üzemi balesetek elkerülése, megelőzése.

250 ÉLMUNKAST TUNTETEK KI az aranyosgyéresi Sodronyipari üzem nagyggyűlésén. Az élmunkások kitüntetésével egyidejűleg átadták a munkaszámát a két belgyár dolgozóinak, akik októberben immár másodszor csúcseredményt értek el.

BUKAREST TISZTANTARTÁSA-RA 15.000 liter ürtartalmu villamos lécsológépeket helyeznek üzembe. Ezek a járművek, melyeket eddig csak Temesváron és Aradon használtak, a villamosvasút vonalain közlekednek és fogyasztásuk egyenlő a rendes utasszállító villamosok fogyasztásával.

A MNSz hírei:

December 10-én, pénteken délelőtt 10 órakor az Országos Kongresszus ünnepélyes megnyitása a Diákház nagytermében, melyre a szervezet tagjait ezúton is meghívja a vezetőség.

December 12-én, vasárnap délelőtt délelőtt 10 órakor népgyűlés a Diákház nagytermében, melyre a szervezet tagjait ezúton is meghívja a vezetőség.

Nagybányán megindult a téli sportélet Totosbányán tíz napos sítanfolyamot és versenyt rendez a nagybányai C&P

NAGYBÁNYA. — Allg két hete, hogy leesett az első hó, Nagybányán máris kezdetét vette a hagyományos téli sportélet. A Klastromrét és a Virághegy lejtőin edzést tartanak a sie.ök, kipróbálják a tavaly óta pihenő síleceket. Sokan már a Forrasigeti sítterepre is kimerészkettek. Kitűnő az idő, ideális a hőviszony — hallja az ember itt is, ott is.

A sportember — Slevenszky Lajos festőművész — így nyilatkozik: az idő rendkívül kedvező. Vékony és többszöri rétegekben hullott a hó, ami a sísportolók mindenkori álma. Az OSP szervezete az eddigieknél nagyobbarányú sítanfolyamot szervez az idén. Meg kell kérdezni a fiukat — mondja Slevenszky — ok erről többet tudnak.

A fiúk — Nagybánya sísportolói — szívesen és elragadtatással beszélnek el mindent.

— Az idén — mondja Mersel József — a nagybányai OSP, a Máramaroszigetköz közrefekvő Totosbányán — december 27 és január 5 között — rendezi meg a szokásosnál nagyobbarányú sítanfolyamot.

Jól sikerült az a'1 tenisz-verseny rendezett a KKASE

KOLOZSVAR. — A magánalkalmazottak Szakszervezetének sportosztálya, a KKASE, most rendezte meg első gyermek- és ifjúsági teniszsportoló asztali tenisz versenyt, melyen 25-ön vettek részt. A gyermekversenyben első lett Harasztosi, a Gutenberg igen tehetséges 13 éves versenyzője. 2. Bacsó 3. Schiffer, Zádor és Papp. Az ifjúsági versenyben 1. Schváb: KKASE. 2. Kunkuti Fások 3. Migno KKASE.

Itt említjük meg, hogy Kolozsvár asztali tenisz válogatottja szombaton Aradon, vasárnap pedig Temesváron játszik a város válogatottjával.

BEAC—Arad válogatott

tör és kardvívó mérkőzés lesz vasárnap Kolozsváron az NB vívóbajnokságok küzdelmei során. A Dermata Nagyváradon, a bukaresti Hadsereg csapata pedig Temesváron szerepel. Bukarestben a RNK Állami Bank a Dodeanu ellen mérkőzik meg.

Nagy formában az 1-es számú Magyar Fiúliceum és a Gépipari kosárlabda csapata

KOLOZSVAR. — A „Világosság Kupa” keddi fordulójának lejátszott mérkőzése a következők:

1. sz. Magyar Fiúliceum—Kereskedelmi 65:8 (39:0). A Magyar Fiúliceum csapata nagy formában játszott: nyerte meg mérkőzését. Kosárlabdások: Danszky 33, Bajka 16, Fodor 6, Aszalós 2, Janka 2, Szabó 2, illetve Szakács 2, Szász 2, Végh és Nemes. Vezető Kapitány és Köves.

Gépipari—3. sz. Román Fiúliceum 49:5 (25:5). Főlényes győzelem. Kosárlabdások: Szilassy II. 21, László II. 12, Germán 6, Szilágyi 4, Szabó 2, Gece 2, illetve Cimoca 3, Negrea 2. Vezető: Schilling II.

2. sz. Magyar Fiúliceum B.—1. sz. Román Fiúliceum 34:21 (15:14). A nap legszebb és legizgalmasabb mérkőzése. Kosárlabdások: Nagy 13, Bzduch 6, Kürthy 6, Sárosi 5, Szilágyi 2, Kocska 2, illetve Chiorean 14, Supuran 4, Culbus 3.

Szerdán délután 3 órakor csak egy mérkőzés kerül lejátszásra, az 1. sz. Magyar Leánykereskedelmi iskola az 1. sz. Magyar Leányliceum B. csapatával játszik.

— Az OSP körülvétele, amelyet az ország minden részébe szétküldtünk, nap-nap után érkeznek már a jelentkezések, benevezések — Ugy értesültünk, hogy a tanfolyamon Moina Ioan, a nagynevű sportember is résztvesz s ott majd előadásokat is tart. Egyébként a tanfolyam szak-szerű előkészítést és annak levezetését két ismert sportember: Berkesi Sándor és Lengyel Béla dr. nevei biztosítják.

Erre a nagyszabásúnak ígérkező és ideális sítterepen lezajló, kezdők, haladók és versenyzők részére egyaránt: kitűnő alkalmat nyújtó tanfolyamra Nagybányáról és a bányamedence vidéki bányáitól, üzemektől igen sok munkásifjú jelentkezett.

A kezdők részére elemi oktatást, a haladók részére, a Gutinra és a Cibleszre hosszabb turákat tervezett az OSP. A versenyzők pedig a 2-3 kilométeres gyönyörű lesikló pályákban válogathatnak.

A versennyel záruló tanfolyam beszerzéséhez az OSP nagybányai szervezete már minden előkészületet megtett. A „Petrosani” bányászati tulajdonát képező — mintegy 30 épületből álló, villanyvilágítással ellátott épületrészletben helyezte el a tanfolyam résztvevőit, ahova a szükséges berendezések kiszállítása már kezdetét is vette. Az élelemmel való ellátás szervezése is folyamatban van.

A szovjet versenyzők is résztvesznek a prágai főiskolai téli világbajnokságokon

PRÁGA. — Az 1949. évi főiskolai téli világbajnokság megrendezésének jogát Csehszlovákia kapta meg. A versenyeket január 29-2- február 6-á között Spindlerov Mlym Karleoneóban rendezik meg. A főiskolai téli világbajnokságokra eddig 12 ország versenyzői neveztek be, élükön a világhírű szovjet főiskolai versenyzőkkel, akik most elsősorban vesznek részt a főiskolai világbajnokságokon.

A csehszlovák kormány mindenben támogatja a versenyek megrendezését, melyre dr. I. Krasny kapott megbízást a kormánytól.

A Dermata jégkorongcsapata Marosvásárhelyen

KOLOZSVAR. — A labdarúgó idény befejeztével, december 12-én országsszerte megkezdődnek a jégkorong mérkőzések küzdelmei. A Dermata csapata, mely már napok óta megkezdte edzését a börgyáriak pályáján, vasárnap már Marosvásárhelyen játszik a RATA ellen barátságos mérkőzést. A börgyáriak a téli idény első mérkőzésére a követ-

kező összeállításban utaznak: **Kapuvédők:** Brautigam és Miklós. **Hátvédők:** Adorján és Duka. **Előcsatársor:** Raduch, Turcu, Kovács Vilmos. **Cserecsatársor:** Szócs, Telea, Szabó és Pusztai.

A Dermata—RATA visszavágó barátságos jégkorongmérkőzés december 19-én lesz Kolozsváron.

Szombaton tartja fuziós közgyűlését a BEAC és az U

KOLOZSVAR. — A Bolyai Egyetemi Atlétikai Club és az Univerzitári Sport Egyesülete. A szombati közgyűlés előtt, a két egyetem sportolói ma, csütörtökön este 9 órai kezdettel nagy egyesítési bált rendeznek a Diákház összes termelőjüve: Clubul Sportiv Universitar

Cluj, vagyis a Kolozsvári Egyetemi Sport Egyesülete. A szombati közgyűlés előtt, a két egyetem sportolói ma, csütörtökön este 9 órai kezdettel nagy egyesítési bált rendeznek a Diákház összes termelőjüve: Clubul Sportiv Universitar

A 2 számú Magyar Fiúliceum és az 1 számú Leánykereskedelmi vezet a „Világosság-Kupa” küzdelmeiben

KOLOZSVAR. — Szerdán délután csak egy mérkőzés játszottak le a „Világosság Kupáért”. Az 1. sz. Leánykereskedelmi 24:12 (8:7) arányban győzte le az 1. számú Magyar Leányliceum B. csapatát. Kosárlabdások: Kiss 10, Gróli 6, Barla 4, Marosán I. 2, Marosán II. 2, illetve Tapodi 5, Albon 4 és Nees 3. Vezető László és Szilassy.

Az eddig lejátszott mérkőzések után a „Világosság Kupa” állása a következők:

A fiúk versenyében: 1. 2. sz.

Magyar Liceum A. 2. 1. sz. Magyar Liceum. 3. 2. sz. Magyar Liceum B. 4. Bőrlipari. 5. Gépipari. 6. 1. sz. Román Liceum. 7. Kereskedelmi 8. 3. sz. Román Liceum.

A lányok versenyében: 1. 1. sz. Kereskedelmi. 2. 2. sz. Kereskedelmi. 3. 1. sz. Leányliceum A. 4. 1. sz. Leányliceum B. 5. Leányipari iskola.

Pénteken két mérkőzés kerül lejátszásra. 3 órakor Kereskedelmi—3. sz. Román Liceum. 4 órakor Ipari—1. sz. Magyar Leányliceum B.

Rokonszenyűn éléssel ért véget

a krasznai kirácsi RDNSz meetingje, a budapesti világgyűlés tiszteletére

KRASZNA (Tudósítónkól) — Mint mindenütt az országban, a Demokráta Nők Világszövetségének II. kongresszusának időpontjában Krasznan is ünnepi ülést tartott a RDNSz szervezete, melyen élették mindazon eszmékért harcoló nőket, kik az elnyomó imperializmussal szemben a világbékére törekusnek. Az államotitói Czura felé mozhelyiségben — a Kultúrthozban — délelőtt, a RDNSz tagjainak, intézők, pártok résztvevőinek jelenlétében nagygyűlést tartottak, ahol a díszelnökség megválasztása után Sámuel Ernőné elnököl és megkezdődött az ünnepség.

Először a járás RDNSz titkára — egyszerű román paraszasszony, Sfal Maria — olvasta fel azt a versét, melyet a budapesti kongresszus üdvözléte írta. Ezelőtt pár évvel december elseje a Szilágyságban is a román sovíniszta kilengések dátuma volt. Ime, most december elsején románnyelvű üdvözlés hangzott el Budapest felé.

Ezután Klein Miksáné magyar nyelven beszélt a világgyűlés óriási szerepéről, majd a RMP nevében David Constantin inspektor, a FP részéről Bejan Nicolae, a MNSz nevében Szabó Dénes elnök, a Vegyes Szakszervezet részéről Kocsis László, a járás nevében Ratiu Dumitru főszolgabíró az iskolák nevében Gudea Ecaterina és Fazekas János igazgató, az ARLUS részéről dr. Gudea Gheorghe, a CDE nevében Klein Miksa, az ifjuság nevében Rimóczy Gábor beszélt.

Építsék ujja a malom duzzasztóját, a traktorokat pedig vigyék gépszinbe Ákoson!

ÁKOS. — Az újajta, sárgára festett, ládaszerű gépkocsi a lelkiunket is kirázta, amire magunk mögött hagytuk a dombokat. Kora hajnalban indultunk el Zilahról, s mire megérkeztünk Alsószoporára, ahol a nagy alföld találkozik a Meszes lankáival, már a reggeli napfényben csillogott a hó.

A malomba mentünk, megszemléljük a raktárban tárolt búzát. Rendben volt minden, gondosan tárolják, forgatják, hogy kár ne essen benne. Keveset időztünk, tovább folytattuk utunkat. Ákosba mentünk. It is szorra látogattuk a raktárakat — a

megyefőnök, Mechiu Miron látott vendégül ellenőrző körútja során —, majd a malmot néztük meg.

Szilágyság egyik legnagyobb műmalma s egyik legnagyobb üzemé ez. Korszerű, az örlőművek mellett olajprésszel is fel van szerelve.

A géptereben találtuk az embe-reket. Azon fáradoztak éppen, hogy a hatalmas szívógázmotort, amely a malmot és a villanytelepet hajtja, begyujtsák. Nehezen ment a munka, sok időbe tellett, amíg a gép pöfögni kezdett, újabb és újabb kísérletek után.

fekszik, a Szatmár felé vezető ut mentén. Udvarán két traktor rozadá-sodik a hó alatt. Az egyik után gép-ke is van kötve, azt is vastagon lepi be a tél fehér takarója. Meg-kérdeztük, hogy miért nem viszik gépszinbe?

— Mert nincsen — volt a válasz. — Akkor miért nem takarják be deszkával? — kérdezte a megyei ke-reskedelmi igazgatóság vezetője.

Ezre meglepő válasz volt a felelet s ugyanazzal vették tudomásul a megóvásra, a betakarásra irányuló utasítást is a telep lakói. Kiderült, hogy az egyik gép nem a telep tulaj-dona, egy nagygazda: Ploaka György birtokában van. Az nem igen törődik vele, hogy marja-e a rozsdá a trak-tort, vagy sem? Ez látszik abból, hogy az udvaron hagyja, lehet kész-akarva. Ki lát bele egy zsirosgazda lelkébe, hogy mi folyik abban, ami-kor arról van szó, hogy a nép, a dolgozók felemelkedését szolgáló be-rendezéseket kell megőrizzen?

A Magyar Népi Szövetség szerve-zetében nem találtuk meg a vezető-t. De a helyi bankokban ügye-bajos dolgaikat végzik. Indultunk to-vább, vissza Zilahra. Utközben arról beszéltünk, hogy sok még a tenni-való. Tudja ez a nép is. Nagy a mozgás faluhelyen, nagy az akarás és folyik a munka, hogy ezen ke-resztül fogyjanak a tennivalók, sza-porodjanak a megvalósítások. És sza-porodnak is!

A napgép

(Szemelvény Orlov V. „Elbeszélések fontos semmisségekről” című művéből. Megjelenik „Az Orosz Könyv” népszerű tudomány sorozatában.)

Amikor süt a nap, az edényben levő víz megmelegszik, mint a frissen fejt tej. Mégis, a víz nem főhet fel a napon — annyira a nap nem tudja megmelegíteni.

Ha hirtelen valamilyen kataklizma következnék s egyszerre tíz napserű éjlelet jelennék meg s mindegyik fűtne, mindegyik per-zselne — akkor egészen más lenne a helyzet, akkor az edényben levő víz felfőne

Igen, de honnan veszünk annyi „napot”?

Mégis megtehetjük, hogy több napkorong keringjen az edény fö-lött, mégpedig akként, hogy több tükröt tesszünk egymás mellé. A tükröket úgy kell elhelyezni, hogy az edény, ha láthatná, minél több napot észleljen, egyet az égen, a többit a tükrökben. Ha az ember száz tükröt rendezne el eképpen, akkor a tükrökben száz égitestet találna s az égen mindössze egyet. Az edényben levő víz forrna, fő-ne s a gőz felhőket alkotva törne ki belőle. Az ember kénytelen lenne behunyni a szemét, ha mesz-szűrő nézne is e jelenséget; száz fényfelület tapad az edényre és melegíti a vizet.

A mérnökök gőztermelő nap-gépet készítenek. Hatalmas ha-rangvirághoz hasonlít. Gőzkazánt tükrökből szerkesztett koszoru-övez, a kazán a porzéhoz hason-lít. A koszoru a nap mozgását kö-veti. A nap sugarak a széles kos-zorura esnek, fényük a keskeny kazánba, a porzóra verődik vissza. 1700 tükrökből áll a szírom. 1700 visszatükröződő sugár tapad a porzókazánra. 1700 égitest veszi körül a kazánt s tükrözi a fényt. A víz a kazánban napkelteitől nap-nyugtáig főtt, a felszabadult gőz meg hajtotta a gépet.

Ha mind ilyen „virággal” ültet-nék tele a Szaharát, az így nyer-hető energia elégséges volna a földkerekség számára. Nem volna szükség sem szénre, sem petró-leumra, sem fára. A gép minden költség nélkül dolgoznék s hatá-mas szivattyukat hozna moz-gásba.

Igy dolgoznának a nap szóródó sugarai.

A gépkezelő tréfásan azt mond-hatná, hogy az ő gépe nem 15 „lő-erővel”, hanem 1700 „napsugár erővel” dolgozik.

UJ KÖNYVEK

Az Állami Könyvkiadó magyar nyelvű új kiadványai:

Megjelent: Kovai Lőrincz: **ARADAT**

A dolgozó földművesek élete a földesur-tökés Magyarországon, a fasizmus kibontakozásának és tobzódásának a korszakában. A regény Magyarországnak a Vörös Hadsereg általi felszabadulásával fejező-dik be.

Az Állami Könyvkiadó magyar osztálya a kétkötetes regényt — 872 oldal — 540 lejes áron hozza forgalomba.

A napokban megjelenik: Horváth István: **JEGENYE**

A népet sanyargató gőgös király hiába igyekezik az udvarában levő szegény Jegenye révén még több kincsét kicsikarni alattvalóitól, mert Nagybecsi, a hatalmas ember, aki tulajdonképpen magát a nép erejét jelképezi, „ugy megmarkolja a királyt, hogy egybe ejszárad a kezében”. A történet izes fordulata a népi mesemondás újabb és újabb oldalait csillantják meg s alkalmat adnak a jelejegyző Horváth István-nak teljes írói készsége megmutatására.

FÜLLENTŐ GERGUCZ ÉS MAS NÉPMESEK

Az Állami Könyvkiadó régi négy kiküszöbölésére vállalkozott, amikor kötetbe gyűjtötte romániai magyar mesemondóink legjobb me-séit. A versekben csengő vagy szép magyar prózában beszélt történe-tek a képzelet változatosnál változatosabb tájaira vezetik az olvasót, Megmutatják neki a vízesebben az egész világot, az állatok között az egymás megsegítését, a vész és a toll vitáját, Peti esetét a telenövel, a számok verékedését, az első munkabájlás kajandjait. A történetek különösen izgalmassá válnak ekkor, amikor visszahanyarodnak magyar világunkba, a valódi események és tárgyak közé.

Horváth István—Sipos Bella: **AZ OKOS MACSKA**

Két különböző táj különböző mesemondói kerülnek össze, hogy toj-lbamondják az őreges szájából hallott régi meséket. Ennek megfelelően a mesék is különbözőnek erzmásból. De abban valamennyien egyeznek, hogy tisztán és világosan tükrözik a falusi dolgozó földművelésig ke-mény életét és bátor küzdelmét a szebb, igazabb világ megvalósítása érdekében.

TUSKÉS DÁNCI KALANDJAI

E könyvben állatok szerepelnek, barátságos és meger lények, a me-ék legrózsább ősei. Tüskés Dániel, a sündisznó, már a könyv elején ked-ves, mulattató barátunkká válik s aznarszó végéig a különböző tréfás, vidám kalandokon keresztül. Musatiessen Vlad, aki bolgár eredetiből dolgozta át a meséket román nyelvre, egyszerre megtalálja a gyermek-olvasók szívéhez vezető utat, Marton Lili pedig, a kalandok magyar fordítója, közvetlen és tiszta irodalmi nyelven tolmácsolja a szöveget.

„AZ OROSZ KÖNYV”

Enciklopédiává bővülő „Népszerű tudomány” sorozatában két újabb ér-dekes kötet jelent meg:

V. Orlov: **ELBESZÉLÉSEK FONTOS SEMMISSÉGEKRŐL**

V. Orlov „az irodalom terén is feltaláló” — mondja a könyv elő-avazában Iljir —, mert eredeti és szokatlan témákat fedez fel. Orlov, az író és a feltaláló meséi a az olvasó kezdi másként látni a világot: úgy, ahogy a modern tudomány látja.

Majnovszkij: **AZ EMBERI TEST ÉLETE ÉS SZERKEZETE**

A tudományos apossággal megírt, de az előképzettség nélküli ol-vasó részére is könnyen érthető érdekes munka, feltárja mindazt, amit a korszerű orvostudomány az emberi test alkatáról és működéséről ismer.

ÉPITSÉK UJJA A GATATI!

Az ákosi malmot nemrég államosi-tották. Elhanyagolt állapotban ke-rült a nép tulajdonába. Ezt még ma is magán viseli a berendezés. A gép-terem nincsen kellő módon tisztán-tartva, a motorra vastagon rak van égyve az olajjal keveredett por. Így — a kezelés hiánya miatt — nem is csodálatos az, ha nehezen indult a gép, az viszont súlyos mulasztás, hogy ennek következtében az örlés is minden nap későn indul meg.

A malom mögött folyik a Krasz-na. Valamikor korszerű vízduzzasz-tó építettek ide. A háboru azonban megrongálta s ma a betonlapok alatt folyik el a Kraszna vize, az in-gyven hajtóerő. Nem kéne több, mint egy vasuti kocsi cement, s ezt az ingyen erőt a nagyerejű turbinák felé lehetne terelni. Kevesebb lenne az üzemeltetés, meg a motorral sem kéne órákat elküldödni, amíg he-gyujtják. Üdvös volna ezért ujjá-építeni a gátat, megszínálni azt, Árván, amit a volt tulajdonos elhanyagolt.

A malom kezelői azt kérték a me-gyefőnöktől, hogy engedélyezze az olajpréss üzembehelyezését, amit né-hány hónappal ezelőtt pocsételek volt le. Azai indokolták kérésüket, hogy a kisajtott mag héjját fűtésre tudják felhasználni, 300 méter fát tudnak megtakarítani egy esztendő alatt. Mechiu Miron megyefőnök utasítást adott arra, hogy oldják fel a pocsételeket, kezdjék meg az olaj-sajtólást, hogy a visszamaradó me-g-héjjal pótolni tudják a hajtóerőt biz-tosított üzemanyagot.

MIÉRT ROZSDÁSODIK A KÉT TRAKTOR?

Elmentünk megnézni a közegben lévő, gazdasági telepen elhelyezett raktárt is. A gazdaság a falu végén

100—100 vagon kukorica Kolozs és Torda-aranyos megyének

KOLOZSVAR. — A terméshe-gyűjtési munkálatok során a be-gyűjtésre kijelölt 70 vagon napra-forgóhól 62 vagonnal és a 213 va-gon burgonyából 188 vagonnal gyűjtött be eddig a Romceeni Ko-lozsvár megyében. A napraforgómag begyűjtése a hidegebb időjárás el-lenére is tovább folyik december 20-áig.

Legutóbb a kormány Kolozs és Torda megyék részére 100—100

vagon kukoricát utalt ki a Romce-realon keresztül. Kolozs megye részére az első szállítmányok már megérkeztek, melynek a kiosztását hivatalos áron 35 lejért meg-kezdtek, Kalota, Hunyad és Gya-lu vidékén. A Kolozsvár részére kiutalt 20 vagon kukorica örlése folyamatosan van és a kiosztást a Somesul állami kereskedelmi vál-lalat végzi.

Télire is bebiztosították a szovjet ipar fokozott termelési lendületét

A szocialista ipar már a múlt év végén elérte a háboru előtti termelés színvonalát, az idén per-dig ezt a színvonalat 17 száza-lékkal túlhaladta. Ezt a sikert, amelyet joggal nevezhetünk az öt éves terv döntő jelentőségű harmadik évében elért egyik legjelentősebb győzelmének, a szovjet nép mérhetetlen lelkesé-dése és szocialista munkalendü-lete tette lehetővé.

Miután biztosították a terme-lés folytonosságát és rendszeres-ségét, a szovjet ipar már az idei év első hónapjaiban megkezdte a tervelőírások túlzárnyalását.

A Szovjetunió iparának ter-melési előírásait az év első ne-gyedében 102 százalékban, a második évnegyedben 108 szá-zalékban, a harmadikban 107 százalékban teljesítették. A ter-melés ütemének fokozódása megteremtette a feltételeit az 1948. évi termelési előírások idő előtti teljesítésének és lehetővé tette, hogy az öt éves terv negy-dik évében további sikereket ér-jenek el.

De a győzelem nem jön ma-gától, azt ki kell harcolni — mondja Sztalin.

Mint ismeretes, az öt éves terv többek között előírja az évsza-kok változása folytán beálló

veszteségek és a termelés csök-kenésének kiküszöbölését.

Az idei év első negyedében, az elmúlt évek termelési színvo-nalához mérten semmi vissza-esés nem mutatkozott.

Az ipari munkásoknak az a feladata, hogy a tél folyamán biztosítsák a termelés magas színvonalát. A cél eléréséhez az ipar legfontosabb ágáiban mi-nél tökéletesebben kell megszer-vezni a munkát. Így például ahhoz, hogy a fémiparban biz-tosíthatassuk a téli hónapokban a Martin-kemencék zavartalan mű-ködését, idejében gondoskód-nunk kell megfelelő mennyisé-gű ércről, szénről és más anya-gokról. A vasipar zavartalan működésének biztosításánál fon-tos szerepet játszik a vasút is. November hónap első felében a vasiparnak szánt anyagok és félgártmányok berakodási ter-vét 105.4 százalékban teljesí-tették.

Az idén a gyáriparban egyre jobban növekedt a minőséget, fokozták a termelést, csökken-tették az önköltségi árakat és ál-talában minden téren túlszár-nyalták a tervelőírásokat.

A célkitűzések eléréséhez a nemzetgazdaság összes erőt mozgósítani kell.

A szovjet ipar biztos léptek-vel halad a Szovjetunió gazda-sági fejlesztésének útján. Az ország gyáraiban, üzemiben, a bányákban új lendülettel foly-nek a hazafias cselkédetekre ösztökélő szocialista versenyek.

A kommunista építkezés mód-szerait egyre szélesebb vonalon alkalmazva, a szovjet munkások a téli hónapokban is biztosítják majd a gyárak munkalendüle-tét, idő előtt teljesítik a terv elő-írásait és ezzel biztosítják az öt-éves tervnek négy év alatt tör-tendő elvégzését, valamint a so-cialista állam gazdasági életének fokozatos megszilárdulását.

(Az Izvesztiából.)

Oltasd, terjeszd, támogasd a „Világosság”-ot

